

Scan

**ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประจำปีการศึกษา 2551**

นางสาวนงจา ใจวกัญจนนาค

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2552

**The Employment Conditions of Graduates of the Faculty of Forestry,
Kasetsart University in 2008 Academic Year**

Miss Nacha Ngokanchananak

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

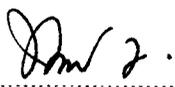
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551
ชื่อและนามสกุล นางสาวนงษา ใจ้วกาญจนนาค
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สถิตย์พงษ์ ลิ้มปัทม์เชิฐ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สถิตย์พงษ์ ลิ้มปัทม์เชิฐ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดุสิต เวชกิจ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา **ก้นคว่ำอิสระ** ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประจำปีการศึกษา 2551

ผู้ศึกษา นางสาวนงษา ใจกว้างจนนาค รหัสนักศึกษ 2502301423 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร.สฤษดิ์พงษ์ ลิ้มป็ญญ์ ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาวะการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของบัณฑิต คณะวนศาสตร์ (2) ศึกษาความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อคณะ โดยภาพรวมของบัณฑิต คณะวนศาสตร์ และ (3) เปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ บัณฑิตคณะวนศาสตร์ ที่จบการศึกษาในปี 2551 จำนวน 123 คน กำหนดตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่วนใหญ่มีงานทำแล้วและทำงานในหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้ โดยได้รับค่าจ้างเฉลี่ย เท่ากับ 9,593 บาท และลักษณะงานตรงกับงานด้านวนศาสตร์ ปัญหาสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานนั้นเกิดจาก หางานที่ ถูกใจไม่ได้ ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร เงินเดือนน้อยและสายงานค่อนข้างจำกัด (2) กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีความคาดหวังและความพึงพอใจในด้านอาจารย์มากที่สุด และด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน น้อยที่สุด กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจหลังเข้าศึกษามากกว่าความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา (3) ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา พบว่า ความคาดหวังนั้นกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ ชุมชนมีมากที่สุด และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้น้อยที่สุด ส่วนความพึงพอใจนั้นกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชา วนศาสตร์ชุมชนมีมากที่สุด ในขณะที่สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้นั้นมีความพึงพอใจน้อยที่สุด เมื่อทดสอบค่าที พบว่า สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ มีความพึงพอใจมากกว่าความคาดหวัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสาขาวิชาเทคโนโลยีเยื่อและกระดาษมีความคาดหวังมากกว่าความพึงพอใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสาขาวิชาอื่นๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งความคาดหวังและความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์

คำสำคัญ ภาวะการมีงานทำ ความคาดหวัง ความพึงพอใจ บัณฑิตคณะวนศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สฤกษ์พงษ์ ลิ้มปิยะเรียว ประธานกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่
ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนะข้อบกพร่องต่างๆเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขจนการศึกษาค้นคว้าอิสระ
สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์
ดร.คูสิต เวชกิจ กรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ช่วยเหลือตรวจทานและให้
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ดร.จงรัก วัชรินทร์รัตน์ ดร.ปิยวัฒน์ คิลกัมพันธ์ และ
คุณพรณี ศิษฐ์ ที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบคุณคณะวนศาสตร์ที่ได้สนับสนุนทุนการศึกษา ค่าและประโยชน์ทั้งหลาย
อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาคุณแก่ บิดา มารดา
พี่สาว ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน

นงา ไ้วกาญจนนาค

กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายของภาวะการมีงานทำ	7
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมีงานทำ	8
ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจ	9
ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะวนศาสตร์	13
การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การพัฒนาเครื่องมือ	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป สภาวะการทำงาน ปัญหาและอุปสรรค ในการหางานทำของบัณฑิต คณะวนศาสตร์	29
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจ ของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	42
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบัณฑิต แต่ละสาขาวิชาที่มีต่อ ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	51
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	58
สรุปการวิจัย	58
อภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	75
ก แบบสอบถาม	76
ข ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	84
ประวัติผู้ศึกษา	93

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงหลักสูตร/สาขาวิชาที่นิสิตคณะวนศาสตร์จบการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2551	25
ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตคณะวนศาสตร์	30
ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของสถานภาพการทำงานในปัจจุบัน (สำหรับผู้มีงานทำแล้ว)	31
ตารางที่ 4.3 จำนวนร้อยละของการสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน).....	39
ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละของการศึกษาต่อของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551	40
ตารางที่ 4.5 จำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของความคาดหวังและความพึงพอใจของบัณฑิต ที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	43
ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิต ที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้การทดสอบค่าที.....	50
ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา ที่มีต่อคณะวนศาสตร์ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ	52
ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาที่มีต่อ คณะวนศาสตร์ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ	53
ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ ในแต่ละสาขาวิชา โดยใช้วิธีทดสอบค่าที	56

ณ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ลำดับชั้นความต้องการตามแนวคิดของ Maslow	12

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการสำรวจข้อมูลภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี นั้น นับว่าเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญ เนื่องจากอัตราการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆจะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการพัฒนากำลังคนของ ประเทศ อันจะนำไปสู่กระบวนการวางแผน การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการวางแผนการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศภายใต้กำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมที่รวดเร็วและ รุนแรงในปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2548)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการกำหนด นโยบายและแผนพัฒนาอุดมศึกษา โดยมุ่งหวังให้การวางแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็น การวางแผนเชิงรุกทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยีและ วัฒนธรรม โดยมีสถาบัน อุดมศึกษาเป็นกำลังสำคัญในการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ และ ประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานตามที่ตลาดแรงงานในปัจจุบันต้องการ

โดยเป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 คือ การ “ยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถ ปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษา บนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ” (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา 2550)

ปัจจุบันมีนิสิตจบจากคณะวนศาสตร์ไปแล้วในระดับปริญญาตรี จำนวน 5,207 คน (คณะวนศาสตร์ 2552) คณะวนศาสตร์ ได้พยายามในการพัฒนาและปรับตัวเพื่อรองรับกับสภาพ การแข่งขันที่จะเกิดขึ้น เพื่อสนองความต้องการของผู้เข้ารับการศึกษาซึ่งนับวันจะทวีจำนวนมากขึ้น โดยให้ความสนใจด้านคุณภาพของบัณฑิต โอกาสการเข้าทำงานในสถานประกอบการของบัณฑิต

หลังจากสำเร็จการศึกษา จึงทำการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต เพื่อศึกษาสภาวะการทำงาน ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานของบัณฑิตของคณะวนศาสตร์ รวมถึงศึกษาความคิดเห็นของ บัณฑิตเกี่ยวกับภาพรวมของคณะ หลักสูตร การสอน โดยนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางดำเนินการ แก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

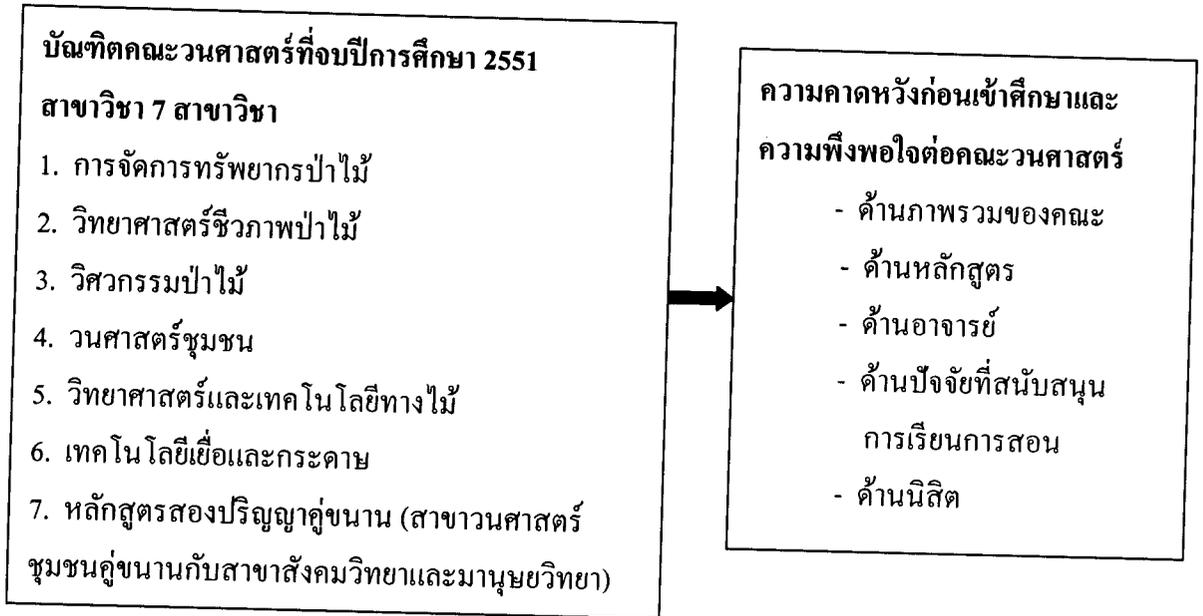
- 2.1 เพื่อศึกษาสภาวะการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบัณฑิต คณะวนศาสตร์
- 2.2 เพื่อศึกษาความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อคณะ โดยภาพรวมของบัณฑิต คณะวนศาสตร์
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ ดังนี้
  - 2.3.1 เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา
  - 2.3.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษา เรื่องภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551 นั้น ผู้วิจัยได้ใช้กรอบวิจัยนี้ในการศึกษาการเปรียบเทียบ ความคาดหวังและความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ ในแต่ละสาขาวิชา ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2.3 ซึ่งสามารถสรุปกรอบแนวคิดที่จะศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

4. ขอบเขตการศึกษา

บัณฑิตคณะวนศาสตร์ที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2551

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ภาวะการมีงานทำ หมายถึง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551

5.2 การไม่ได้งานทำ หมายถึง สภาวะการณ์ที่ไม่ได้รับการจ้างจากหน่วยงานใดๆ โดยไม่มีเงินเดือนประจำ และไม่ได้ทำการศึกษาต่อของบัณฑิตในช่วงเวลาหลังจากสำเร็จการศึกษานจนถึงวันที่ 13 มิถุนายน 2551 (วันสุดท้ายของการเสนอชื่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ของสำนักงานทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

5.3 บัณฑิต หมายถึง บัณฑิตคณะวนศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ นับตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติในปีการศึกษา 2551 รวมทั้งสิ้น 178 คน

5.4 บัณฑิตที่ได้อ่านทำ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีภาคปกติ ในสาขานั้นๆที่ได้งานทำ (หรือทำกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำ) ภายในระยะเวลา 1 ปีนับ จากวันที่สำเร็จการศึกษาปี 2551 โดยไม่นับรวมผู้ที่มิได้มีงานทำอยู่ก่อนแล้ว และผู้ที่ศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา

5.5 คณะวนศาสตร์ หมายถึง คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย 7 สาขาวิชา ดังนี้

5.5.1 สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ประกอบด้วย 3 แขนงวิชา คือ

1) แขนงวิชาการจัดการป่าไม้ เป็นการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับการจัดการและการวางแผนโครงการป่าไม้ หลักการจัดการป่าไม้ การผลิตป่าไม้ เศรษฐศาสตร์ป่าไม้ การแปลและการทำแผนที่จากภาพถ่ายดาวเทียม เพื่อการวางแผนการจัดการป่าไม้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2) แขนงวิชาการจัดการลุ่มน้ำ เป็นการศึกษาความสำคัญของพื้นที่ป่าไม้ และความสัมพันธ์ระหว่างป่าไม้กับมนุษย์ทั้งที่อาศัยอยู่ในชนบทและพื้นที่เมือง การศึกษาจากพื้นที่ต้นน้ำลำธาร (Upstream) ถึงปากแม่น้ำ (Downstream) ศึกษาโดยใช้พื้นฐานความรู้ทางด้านอุทกวิทยาและมิติของมนุษย์ ใช้หลักการจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม 3 ประการ คือ 1) การวางแผนการใช้ที่ดิน 2) การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) การควบคุมมลพิษ เป็นต้น การศึกษาในลักษณะสหวิทยาการ (Interdisciplinary study) ซึ่งต้องนำความรู้หลากหลายสาขามาบูรณาการด้วยกัน (Integration)

3) แขนงวิชาอุทยานและนันทนาการ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนและจัดการพื้นที่ธรรมชาติเพื่อการนันทนาการหรือการท่องเที่ยว พื้นที่ธรรมชาติหลักในประเทศไทยที่ให้ความสำคัญต่อการเข้าไปท่องเที่ยวของประชาชนคือ "อุทยานแห่งชาติ" ซึ่งมีบทบาทเป็นแหล่งสงวนทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนจัดการเป็นอย่างดี บนพื้นฐานของการวางแผนบริเวณ องค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การลดผลกระทบทางด้านนันทนาการ รวมทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของพื้นที่โดยผ่านกระบวนการ "สื่อความหมายธรรมชาติ"

5.5.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ ประกอบด้วย 3 แขนงวิชา คือ

1) แขนงวิชาชีววิทยาป่าไม้ มีการศึกษาค้นคว้าและวิจัย ทางด้านอนุกรมวิธาน นิเวศวิทยาป่าไม้ และโรคป่าไม้ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้และเทคโนโลยีชีวภาพป่าไม้ เพื่อรักษาและสร้างความสมดุลให้แก่ระบบนิเวศให้อำนวยประโยชน์อย่างยั่งยืน

2) แขนงวิชาการจัดการสัตว์ป่าและทุ่งหญ้า มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดการสัตว์ป่า เทคนิคการศึกษาและการจัดการสัตว์ป่า หลักการจัดการทุ่งหญ้าและการใช้ประโยชน์ทุ่งหญ้า นิเวศวิทยาการจัดการสัตว์ป่า

3) แขนงวิชาวนวัฒนวิทยา ให้การศึกษาเกี่ยวกับการปลูกบำรุงป่าไม้ เมล็ดพรรณไม้ป่า การอารักขาป่าไม้ และการปฏิบัติต่างๆ เพื่อประยุกต์ใช้กับป่าธรรมชาติ และสวนป่าที่ปลูกสร้างขึ้นโดยใช้หลักการจัดการป่าไม้ที่เหมาะสม

5.5.3 สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักวิชาทางวิศวกรรม เข้ากับวิชาการป่าไม้ โดยเน้นเนื้อหาการศึกษาไปในเรื่องของการตัดไม้การใช้เครื่องจักรกลในทางป่าไม้ความปลอดภัยในงานทำงาน การสำรวจเพื่อทำแผนที่ป่าไม้ การวางแผนเพื่อทำถนนป่าไม้ วิศวกรรมปลูกป่าไม้ การสร้างถนนป่าไม้ การสร้างสะพานป่าไม้ การก่อสร้างบ้านพัก การใช้คอมพิวเตอร์ในทางป่าไม้ การพัฒนาฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในทางป่าไม้ ทั้งนี้โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

5.5.4 สาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน เป็นการศึกษาวิธีการจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขบวนการปลูกไปจนถึงการใช้ประโยชน์โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

5.5.5 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ เป็นหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ และทางด้านวิศวกรรมศาสตร์หลายสาขาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไม้ เช่น วิศวกรรมอุตสาหกรรม วิศวกรรมเกษตร วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมไฟฟ้า และวิศวกรรมเครื่องกล รวมทั้งได้รับการฝึกฝนในทางปฏิบัติจริงจากโรงงานต่างๆด้วย

5.5.6 สาขาวิชาเทคโนโลยีเยื่อและกระดาษ เป็นหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเยื่อและกระดาษ กระบวนการผลิตเยื่อและกระดาษในระดับอุตสาหกรรม รวมทั้งได้รับการฝึกฝนในทางปฏิบัติจริง จากโรงงานอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ

5.5.7 สาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชนคู่ขนานกับสาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา หรือเรียกว่า หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน เป็นหลักสูตรที่มีการเรียนการสอน 5 ปี มุ่งเน้นให้มีความรู้ ความสามารถด้านสหวิทยาการ โดยมีพื้นฐานความรู้ด้านวิชาชีพการป่าไม้ พร้อมกับการมีความรู้ด้านสังคมศาสตร์ เมื่อจบการศึกษาจะได้รับสองปริญญา คือ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วนศาสตร์) และปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)

5.6 ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ ก่อนเข้ามาศึกษาในคณะวนศาสตร์

5.7 ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ หลังจากเข้ามาศึกษาในคณะวนศาสตร์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2551 ของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อผู้บริหารของคณะวนศาสตร์ จะได้นำไปวางแผนพัฒนา ปรับปรุง เกี่ยวกับ หลักสูตรการเรียนการสอน ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน คณาจารย์ รวมถึงภาพรวมของคณะวนศาสตร์ เพื่อให้บัณฑิตเกิดความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากยิ่งขึ้น

6.2 ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการศึกษาของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อที่ผู้บริหารของคณะวนศาสตร์ จะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเกี่ยวกับการรับนิสิตเข้าศึกษาต่อ หลักสูตรและการสอนของคณาจารย์ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆของคณะวนศาสตร์ เพื่อให้คณะวนศาสตร์มีความพร้อมในทุกๆด้านมากขึ้น

6.3 ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาเรื่องการว่างงานและการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้บัณฑิตที่จบจากคณะวนศาสตร์ได้มีงานทำและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยที่ไม่ต้องพึ่งผู้ปกครองและเป็นภาระต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาถึงภาวะการมีงานทำ การประกอบอาชีพและรายได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการติดตามผลสำเร็จการศึกษา ดังนี้

1. ความหมายของภาวะการมีงานทำ
2. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมีงานทำ
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจ
4. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะวนศาสตร์
5. การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของภาวะการหางานทำ

สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม (2544) ได้ให้ความหมายของคำต่างๆ ดังนี้
“ภาวะการมีงานทำ หมายถึง สถานภาพในการประกอบอาชีพของบัณฑิต
งาน หมายถึง การประกอบอาชีพหรือการประกอบกิจกรรมใดๆที่ทำให้มีรายได้
บัณฑิตที่หางานทำได้แล้ว หมายถึง บัณฑิตที่มีงานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา
บัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งยังหางานทำไม่ได้,
กำลังรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน, ยังไม่ประสงค์จะทำงาน กำลังศึกษาต่อ และอื่นๆ”

สำนักประกันคุณภาพ (2551) ได้ให้ความหมายของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ว่าเป็น
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (นับตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติในปีการศึกษานั้น)
ทั้งภาคปกติ และภาคพิเศษ หรือภาคนอกเวลาราชการ

ส่วนบัณฑิตที่ได้งานทำ สำนักประกันคุณภาพ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้ที่สำเร็จ
การศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติและภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาราชการในสาขานั้นๆ
ที่ได้งานทำ (หรือทำกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำ) ภายในระยะเวลา 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จ

การศึกษา โดยไม่นับรวมผู้ที่มียางงานทำอยู่ก่อนแล้ว และผู้ที่ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา การนับการมียางงานทำให้สามารถนับกรณีการทำงานสุจริตทุกประเภทที่สามารถสร้างรายได้เข้ามาเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพตนเองได้ สำหรับการนับจำนวนผู้ที่มียางงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลา ให้นับเฉพาะผู้ที่เปลี่ยนงานใหม่หลังสำเร็จการศึกษาเท่านั้น ไม่นับผู้ที่มียางงานทำหรือทำกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่ก่อนแล้ว

2. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมียางงานทำ

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมียางงานทำ

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์จุลภาค โดย โชคชัย น้อยกลิ่น และคณะ (2544) ได้นำทฤษฎีของ Hulbert (1981) อ่างใน สมเกียรติ ขอบผล (2529 : 41-43) โดยมีแนวคิดว่าการโอกาสการจ้างงานขึ้นอยู่กับข่าวสารข้อมูลของตลาดแรงงานระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ผู้หางานทำมักไม่เลือกงานแรกที่ได้รับเสนอ เนื่องจากขาดข้อมูลเปรียบเทียบ มักใช้เวลาหางานอื่น ผู้มียางงานทำจึงเป็นผู้มีทักษะในการหางานมีโอกาสรับข่าวสารจ้างงาน มีการรอนาน มักสมัครงานหลายแห่ง และเพียงพอใจที่จะทำงาน นอกจากนี้ยังระบุว่าผู้มียางงานทำต้องมีการลงทุนเพื่อการศึกษาอบรมพัฒนาตนเอง และรักษาสุขภาพ สำหรับผู้ไม่มีมียางงานทำ ได้แก่ ผู้ที่ลงทุนไม่ถูกกับคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานต้องการ ซึ่งเกิดจากสาเหตุสำคัญ คือ การที่ระบบข่าวสารแรงงาน และข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพทำให้ไม่ทราบแหล่งงานไม่มีการฝึกฝนทักษะตนเองตามความต้องการของหน่วยงาน และไม่มีการฝึกฝนในการปฏิบัติการให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทฤษฎีนี้ยังถือว่าการศึกษาไม่ได้ช่วยเพิ่มผลผลิตของแรงงานโดยตรง แต่เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกแก่นายจ้างในการเลือกบุคคลที่มีลักษณะสามารถฝึกฝนได้ง่าย โดยเชื่อว่าการศึกษายิ่งสูงยิ่งฝึกฝนง่าย นอกจากนี้ นายจ้างยังพิจารณาตัวแปรอื่น เช่น เชื้อชาติ เพศ ระดับการศึกษา สถาบันที่สำเร็จสาขาวิชา อายุ จิตวิทยา ความสามารถและประสบการณ์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมียางงานทำ

แนวคิดเกี่ยวกับการมียางงานทำ โชคชัย น้อยกลิ่น และคณะ (2544) ได้นำแนวคิดของบุญชู มูลพินิจ (2530) ซึ่งได้เสนอแนวคิดเพื่อการมียางงานทำ และนิพนธ์ พัวพงศกร (2530) กล่าวถึงการจัดการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งได้นำมารวมกันสรุปเป็นประเด็นของปัญหาการว่างงานและการมียางงานทำดังนี้

1. ความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วยากที่จะคาดคะเนความต้องการของกำลังคนของตลาดแรงงาน

และเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานให้สอดคล้องกัน อีกทั้งอาจว่างงาน ถ้าขาดการติดต่อตามเทคโนโลยีเพราะมีการจ้างคนใหม่ที่ก้าวทันเทคโนโลยีมาแทน

2. โครงสร้างทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนจากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม ทำให้แรงงานไหลเข้าสู่เมืองซึ่งขยายการจ้างงานไม่ทัน
  3. การจัดหาอัตราการเพิ่มการรับข้าราชการของรัฐ ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่มุ่งหวังเข้ารับราชการไม่สามารถคิดหาหน่วยงานที่รองรับได้
  4. หลักสูตรการศึกษาและระยะเวลาในการศึกษาไม่คล่องตัวต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน
  5. การศึกษาไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้จักศักยภาพ รู้จักคิดและพัฒนา งานในรูปแบบที่มีความแปลกใหม่ในกระแสการเปลี่ยนแปลง จึงไม่สามารถพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตนและเป็นอาชีพที่สังคมต้องการได้
  6. ระบบแนะแนว การสำรวจความถนัดเพื่อคัดคนเข้าศึกษาวิชาชีพยังไม่มีประสิทธิภาพพอ และข่าวสารการรับสมัครงานยังไม่แพร่หลาย ไม่สามารถหาคนตรงกับความถนัด ความสนใจ หรือสาขาวิชาที่เรียนได้ในเวลารวดเร็ว
  7. ค่านิยมในด้านต่างๆของสังคมทำให้ผู้เรียนเลือกงานที่จะทำ”
- จากปัญหาการว่างงานและการมีงานทำดังกล่าว น่าจะสะท้อนให้เห็นความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบันมากขึ้น เพราะบัณฑิตที่จบการศึกษาในแต่ละปีมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ปัญหาอัตราการว่างงานก็มีเพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังนั้นรัฐบาลควรใส่ใจกับปัญหานี้ไม่มากยิ่งขึ้น

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจ

3.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

ความหมายของความคาดหวัง มีบุคคลหลายท่านได้ให้ความเห็นดังนี้
 สุนิย์ ธีรดากร (2525 : 29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคาดหวัง เป็นการทำงาน เหตุการณ์ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง การคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อก่อนนั้นเป็นสิ่งที่บุคคลเคยมี ประสบการณ์เดิมมาก่อนในชีวิตจริงๆมักจะไม่ตรงกันเสมอไป ช่องว่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังไว้กับ สิ่งที่เกิดขึ้นจริงๆเรียกว่า discrepancy ซึ่งจะเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้คนเกิดการตื่นตัวได้
 หลุย จัปาเทศ (2533 : 58) ได้กล่าวว่า ความเป็นไปได้ถึงความพยายามที่ทำให้ เกิดการกระทำที่บรรลุผล ความคาดหวังสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของพยายามและการกระทำ

ดิเรก สิงหาพันธ์ (2547: 18) ให้ความหมายว่า สิ่งที่มีง่วงหว้ง โดยการคาดคะเนในความเป็นไปได้ และน่าจะเป็นไปได้ โดยใช้ความพยายามจากพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในปัจจุบันที่บรรลุผล และประสบการณ์เดิมจากความสำเร็จของบุคคลในอดีตมาเป็นองค์ประกอบ

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความคาดหวัง หมายถึง การคาดหวังในสิ่งที่น่าจะเป็นไปได้ หรือวาดฝันให้สูง โดยที่ยังไม่รู้หรือเห็นสิ่งนั้น แต่มีความคิดที่คาดว่าน่าจะเป็นจริง

ทฤษฎีความคาดหวัง เป็นทฤษฎีที่เป็นรูปแบบของการรับรู้จากการประมวลความคิดของการจงใจ ยึดกระบวนการคิดจากจิตสำนึกของคนด้วยการประเมินสถานการณ์ บุคคลสำคัญที่เป็นนักคิดในทฤษฎีนี้ (หลุยส์ จัปาทาศ 2533 : 55) ได้แก่

1. ทฤษฎีของ Lewin และ Enmordtolmen ได้วิเคราะห์จากธรรมชาติของผู้กระทำและบันทึกว่า “พฤติกรรมนั้นจะถูกตัดสินใจโดยผู้กระทำมากกว่าผู้ถูกกระทำ” Lewin ได้ศึกษาความคาดหวังของคนซึ่งเป็นตัวนำในการจงใจให้เกิดพฤติกรรมจนสรุปได้ว่า “คนมีความคาดหวังในความคิดไว้ก่อนเสมอไม่ว่าคนจะนึกอะไร” จากการศึกษาก่อให้เกิดประโยชน์ คือ

1.1 กระบวนการตัดสินใจของคน ควรเสริมสร้างสิ่งใดบ้างจึงจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 ทฤษฎีความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์

1.3 ทฤษฎีการจงใจในการทำงาน

2. ทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom (1964 อ้างใน หลุยส์ จัปาทาศ 2533:56-59) เชื่อว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ใช้ปัญญา ความคิดในการตัดสินใจว่าจะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อจะนำไปสู่เป้าหมายที่สนองความต้องการของตนเอง ดังนี้

2.1 กำหนดความพยายาม (the determinants of effort) กล่าวถึงการจงใจเป็นปัจจัยที่เกิดโดยผลที่ได้จากความคาดหวังของคนในเหตุการณ์ตามเหตุผลของการกระทำนั้น

2.2 ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังหรือความมั่นใจของบุคคลถึงความพยายามที่ทำให้เกิดการกระทำที่บรรลุผล

2.3 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

2.4 คุณค่า หมายถึง ค่าของผลลัพธ์ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจหรือไม่ดึงดูดใจคน เช่น การยกย่อง การยอมรับ

2.5 ความพยายาม เป็นผลรวมของความคาดหวังและคุณค่า คนคาดหวังว่าจะได้ผลลัพธ์ที่มีคุณค่าสูงถ้าเขาทำงานดีและคนคาดหวังว่าจะทำงานได้ดีถ้าเขาพยายามเต็มที่

จากการศึกษาทฤษฎีความคาดหวังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องมีแรงจูงใจ และความพยายาม เพื่อที่จะกระทำให้บรรลุผลที่ต้องการ

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ มีบุคคลหลายท่านได้ให้ความเห็นดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:143) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกโดยรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ

พรรณี ชูชัย เจริญจิต (2538:288) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป ความพึงพอใจมากหรือน้อยของบุคคลมีแนวโน้มขึ้นอยู่กับค่านิยมของคนด้วย ความพึงพอใจมีที่มาจากการอบรมตั้งแต่วัยเด็กและค่อยๆซึมซับจากการเลียนแบบบิดามารดา คนใกล้ชิด โดยไม่ต้องมีผู้บอกสอนเป็นเรื่องของพฤติกรรมการเรียนรู้ ประสบการณ์ การรับถ่ายทอดความพอใจที่มีอยู่เดิมและสื่อมวลชน

สุนันท์ ตามถิ่นไทย (2547) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือเจตคติที่เกิดขึ้นจากการสัมผัสการเรียนรู้ ทำให้เกิดการยอมรับ และได้รับการตอบสนองที่ดี ทำให้เกิดความสุขความสบายใจ ซึ่งมีผลทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจของบุคคลแต่ละท่าน ทำให้พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือ ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในด้านบวก ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกดีที่จะสามารถทำให้เกิดการยอมรับในสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้

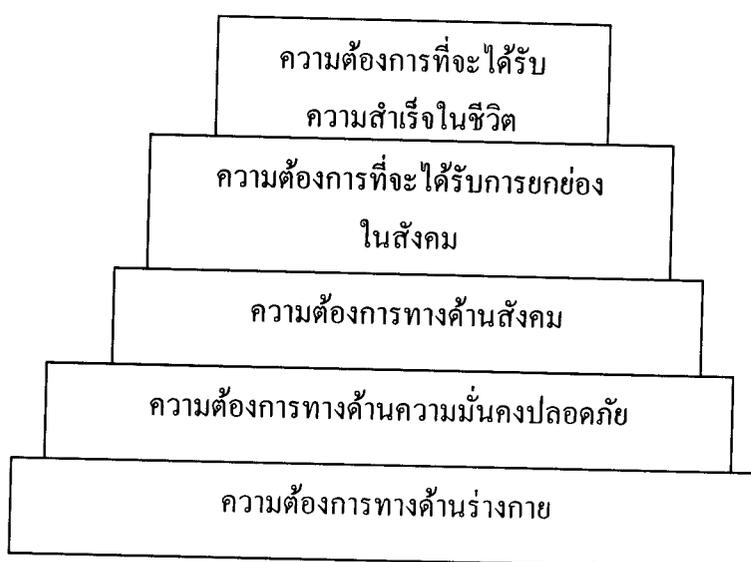
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ของ Maslow (1954) โดยมาสโลว์ได้นำความต้องการมาจัดเรียงลำดับขึ้น จากขั้นต่ำสุดไปสู่สูงสุด ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด อันได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน ที่พักอาศัย และความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการคุ้มครองภัยต่างๆที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในหน้าที่การงานสถานะทางสังคม

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Belongingness Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น การเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับความมั่นใจในตนเองเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถรวมทั้งความต้องการที่จะทำให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญ

5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการที่อยากจะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิด หรือความคาดหวังของตน

ภาพที่ 2.1 ลำดับขั้นความต้องการตามแนวคิดของ Maslow

Vroom (1964 :76-80) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ (สมยศ นาวิการ, 2533: 27-31) ไว้ว่าเป็นผลจากบุคคลนั้นๆเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเข้าไปรับรู้แล้วเห็นพอใจ โดยความหมายของความพึงพอใจ สามารถทดแทนความหมายของทัศนคติได้ ซึ่งบางที่เรียกว่าทฤษฎี V.I.E. เนื่องจากมีองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญ คือ

V มาจากคำว่า Valence ซึ่งหมายถึง ความพึงพอใจ

I มาจากคำว่า Instrumentality ซึ่งหมายถึง สื่อ เครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ

E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้นๆ บุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงต้องกระทำด้วยวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้ง

ความหวังหรือที่คาดหวังเอาไว้ นั่น บุคคลก็จะได้รับความพึงพอใจและในขณะที่เดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้น ไปอีกเรื่อยๆ

ตามแนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจข้างต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการศึกษาเรื่องภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551 ที่ศึกษาถึงความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ นั้นจะมีความพึงพอใจในด้านบวก ได้แก่ ความพึงพอใจมาก ความพึงพอใจปานกลาง และความพึงพอใจในด้านลบ ได้แก่ ความพึงพอใจน้อย

4. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะวนศาสตร์

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะวนศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2548 (คณะวนศาสตร์ 2548) รายละเอียดมีดังนี้

ปรัชญาและปณิธาน

คณะวนศาสตร์เป็นสถาบันที่มีปณิธานมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตที่เปรียบพร้อมไปด้วยความรู้ความสามารถในศาสตร์ด้านการป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ทั้งกอปรด้วยคุณธรรมและจริยธรรม ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม รวมทั้งมีความมุ่งมั่นในการส่งเสริม เสาะแสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นผู้ชี้นำทิศทางการวิชาการทางการป่าไม้แก่สังคม

วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านวนศาสตร์และร่วมชี้นำทางสังคมในการจัดการและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาประเทศและเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก

พันธกิจ

ส่งเสริม สร้าง และพัฒนาองค์ความรู้ทางการจัดการป่าไม้และสิ่งแวดล้อมพัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบต่อส่วนรวม

วัตถุประสงค์

คณะวนศาสตร์ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งไว้ดังนี้

1. ให้การศึกษาวิชาการทางด้านวนศาสตร์และปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอันดี เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการป่าไม้ออกไปรับใช้ประเทศชาติ
2. ค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม

3. ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและประเทศชาติ
4. สนับสนุนและส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

5. การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของคณะวนศาสตร์ (คณะวนศาสตร์ 2552) มียุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การสร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
3. การพัฒนาขีดความสามารถของประเทศโดยใช้ความรู้เป็นฐาน
4. การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคงของรัฐ
5. การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
6. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาวะการทำงานทำของนิสิตคณะวนศาสตร์ มีดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยมีเป้าประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง คือ ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายในระยะเวลา 1 ปี โดยมีเป้าหมายในปีการศึกษา 2552 คิดเป็นร้อยละ 80 ในปีการศึกษา 2553 คิดเป็นร้อยละ 80 และปีการศึกษา 2554 คิดเป็นร้อยละ 80

ความเป็นมาของคณะวนศาสตร์

คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (คณะวนศาสตร์ 2552) ได้วิวัฒนาการมาจากโรงเรียนป่าไม้ของกรมป่าไม้ โดยได้เปิดสอนเป็นครั้งแรกที่จังหวัดแพร่ ซึ่งในระยะแรกโรงเรียนป่าไม้จังหวัดแพร่มีหลักสูตรการศึกษา 2 ปี มีนักศึกษารวมกันทั้งหมด 25 คน ผู้ที่เรียนสำเร็จตามหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรการป่าไม้ จนกระทั่ง พ.ศ. 2481 ได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนป่าไม้เป็นวิทยาลัยวนศาสตร์ และเปลี่ยนหลักสูตรจาก 2 ปี เป็น 3 ปี ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะได้รับอนุปริญญาวนศาสตร์

ในปี พ.ศ. 2486 ได้มีการสถาปนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้น จึงได้เปลี่ยนเป็นคณะวนศาสตร์ อยู่ในสังกัดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันมีนิสิตจบจากคณะวนศาสตร์ไปแล้ว ในระดับปริญญาตรีจำนวน 5,207 คน

หลักสูตรการศึกษาของคณะวนศาสตร์

หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรปีการศึกษา 2548 (คณะวนศาสตร์, 2548) ประกอบด้วย 4 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตวนศาสตร์ ประกอบด้วย 4 สาขาวิชา ได้แก่

1.1 สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ประกอบด้วย 3 แขนงวิชา คือ

1.1.1 แขนงวิชาการจัดการป่าไม้ เป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับจัดการและการวางโครงการป่าไม้ หลักการจัดการป่าไม้ การคณิตป่าไม้ เศรษฐศาสตร์ป่าไม้ การแปลและการทำแผนที่จากภาพถ่ายดาวเทียม เพื่อการวางแผนการจัดการป่าไม้ให้เกิดประสิทธิภาพ

1.1.2 แขนงวิชาการจัดการลุ่มน้ำ เป็นการศึกษาความสำคัญของพื้นที่ป่าไม้และความสัมพันธ์ระหว่างป่าไม้กับมนุษย์ทั้งที่อาศัยอยู่ในชนบทและพื้นที่เมือง การศึกษาจากพื้นที่ต้นน้ำลำธาร (Upstream) ถึงปากแม่น้ำ (Downstream) ศึกษาโดยใช้พื้นฐานความรู้ทางด้านอุทกวิทยาและมิติของมนุษย์ ใช้หลักการจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม 3 ประการ คือ 1) การวางแผนการใช้ที่ดิน 2) การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) การควบคุมมลพิษ เป็นต้น การศึกษาในลักษณะสหวิทยาการ (Interdisciplinary study) ซึ่งต้องนำความรู้หลากหลายสาขาวิชามานบูรณาการด้วยกัน (Integration)

1.1.3 แขนงวิชาอุทยานและนันทนาการ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนและจัดการพื้นที่ธรรมชาติเพื่อการนันทนาการหรือการท่องเที่ยว พื้นที่ธรรมชาติหลักในประเทศไทยที่ให้ความสำคัญต่อการเข้าไปท่องเที่ยวของประชาชนคือ "อุทยานแห่งชาติ" จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนจัดการเป็นอย่างดี บนพื้นฐานของการวางแผนบริเวณ องค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การลดผลกระทบทางด้านนันทนาการ รวมทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของพื้นที่โดยผ่านกระบวนการ "สื่อความหมายธรรมชาติ"

1.2 สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักวิชาทางวิศวกรรม เข้ากับวิชาการป่าไม้ โดยเน้นเนื้อหาการศึกษาไปในเรื่องของการตัดไม้การใช้เครื่องจักรกลในทางป่าไม้ความปลอดภัยในงานทำงาน การสำรวจเพื่อทำแผนที่ป่าไม้ การวางแผนเพื่อทำถนนป่าไม้ วิศวกรรมปฐพีป่าไม้ การสร้างถนนป่าไม้ การสร้างสะพานป่าไม้ การก่อสร้างบ้านพัก การใช้คอมพิวเตอร์ในทางป่าไม้ การพัฒนาฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในทางป่าไม้ ทั้งนี้โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

1.3 สาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน เป็นการศึกษาวิธีการจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขบวนการปลูกไปจนถึงการใช้ประโยชน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

1.4 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ ประกอบด้วย 3 แขนงวิชา คือ

1.4.1 แขนงวิชาชีววิทยาป่าไม้ มีการศึกษาค้นคว้าและวิจัย ทางด้านอนุกรมวิธาน นิเวศวิทยาป่าไม้ และโรคป่าไม้ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้และเทคโนโลยีชีวภาพป่าไม้ เพื่อรักษาและสร้างความสมดุลให้แก่ระบบนิเวศให้อำนวยประโยชน์อย่างยั่งยืน

1.4.2 แขนงวิชาการจัดการสัตว์ป่าและทุ่งหญ้า มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดการสัตว์ป่า เทคนิคการศึกษาและการจัดการสัตว์ป่า หลักการจัดการทุ่งหญ้าและการใช้ประโยชน์ทุ่งหญ้า นิเวศวิทยาการจัดการสัตว์ป่า

1.4.3 แขนงวิชาวนวัฒนวิทยา ให้การศึกษาเกี่ยวกับการปลูกบำรุงป่าไม้ เมล็ดพรรณไม้ป่า การป้องกันป่าไม้ และการปฏิบัติต่างๆ เพื่อประยุกต์ใช้กับป่าธรรมชาติ และสวนป่าที่ปลูกสร้างขึ้น โดยใช้หลักการจัดการป่าไม้ที่เหมาะสม

2. หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ เป็นหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ และทางด้านวิศวกรรมศาสตร์หลายสาขาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไม้ เช่น วิศวกรรมอุตสาหกรรม วิศวกรรมเกษตร วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมไฟฟ้า และวิศวกรรมเครื่องกล รวมทั้งได้รับการฝึกฝนในทางปฏิบัติจริงจากโรงงานต่างๆ

3. หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ เป็นหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ กระบวนการผลิตเชื้อและกระดาษในระดับอุตสาหกรรม รวมทั้งได้รับการฝึกฝนในทางปฏิบัติจริง จากโรงงานอุตสาหกรรมเชื้อและกระดาษ

4. หลักสูตรสองปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วนศาสตร์) สาขาวนศาสตร์ชุมชน คู่ขนานกับ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (ศึกษาเวลา 5 ปี) มุ่งเน้นให้มีความรู้ ความสามารถด้านสหวิทยาการ โดยมีพื้นฐานความรู้ด้านวิชาชีพการป่าไม้ พร้อมกับการมีความรู้ด้านสังคมศาสตร์ เมื่อจบการศึกษาจะได้รับสองปริญญา คือ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วนศาสตร์) และปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2548) ได้ทำการสำรวจข้อมูลภาวะการทำงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการทราบสถานะของการหางานทำของบัณฑิตในปีการศึกษา 2547-2548 ผลการรวบรวมข้อมูลที่จัดเก็บ

สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนรวม 47 แห่งที่ให้ความร่วมมือในการสำรวจข้อมูล พบว่ามีบัณฑิตให้ความร่วมมือกรอกแบบสำรวจทั้งหมด 127,075 คน จำแนกเป็นบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 90,409 คน และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 36,666 คน จากคำตอบได้ว่าเป็นบัณฑิตที่มีงานทำ 88,904 คน คิดเป็นร้อยละ 69.97 ของผู้ที่กรอกแบบสอบถาม และบัณฑิตที่ยังมิได้ทำงาน จำนวน 38,171 คน คิดเป็นร้อยละ 30.03 ของผู้ที่กรอกแบบสอบถาม (ในจำนวนผู้ที่ยังมีได้ทำงานนี้ รวมบัณฑิตที่ศึกษาต่อจำนวน 11,434 คน อยู่ด้วย)

โดยมีบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 23 สถาบัน จำนวน 90,409 คน เป็นบัณฑิตที่ทำงานแล้ว 65,213 คน คิดเป็นร้อยละ 72.13 และบัณฑิตที่ยังมิได้ทำงาน 27.86 และจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนรวม 24 สถาบัน จำนวน 36,666 คน เป็นบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 23,691 คน คิดเป็นร้อยละ 64.61 และยังมีได้ทำงาน 35.39

กลุ่มสาขาวิชาของบัณฑิตที่ทำงานแล้วจำแนกตามสาขาวิชามาตรฐานสากล ย่อว่า ISCED (International Standard Classification of Education) จำแนกไว้เป็น 9 สาขา ได้แก่ 1) การฝึกหัดครูและศึกษาศาสตร์ 2) มนุษยศาสตร์และศิลปะ 3) สังคมศาสตร์ ธุรกิจ และนิติศาสตร์ 4) วิทยาศาสตร์ 5) วิศวกรรม ผลิตภัณฑ์ และการก่อสร้าง 6) เกษตรศาสตร์ 7) สุขภาพและสวัสดิการ 8) งานบริการ และ 9) วิชาอื่นๆ แล้วพบว่า สาขาวิชาสุขภาพและสวัสดิการ มีงานทำมากที่สุด ร้อยละ 93.24 รองลงมา คือสาขาวิชาการฝึกหัดครูและศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 76.98 และสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 72.58 ตามลำดับ

กลุ่มสาขาวิชาของบัณฑิตที่ยังมิได้ทำงานมากที่สุด คือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ธุรกิจ และนิติศาสตร์ ร้อยละ 25.44 รองลงมาคือ สาขาวิชางานบริการ ร้อยละ 21.83 และสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และศิลปะ ร้อยละ 19.19 ตามลำดับ

ร้อยละของกลุ่มสาขาวิชาที่บัณฑิตศึกษาต่อ คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 16.79 รองลงมา คือ สาขาวิชามนุษยศาสตร์และศิลปะ ร้อยละ 12.34 และสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 11.29 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาประเภทงานที่ทำของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตประกอบอาชีพเป็นพนักงาน และถูกจ้างเอกชน สูงถึงร้อยละ 63.65 รองลงมา คือ ข้าราชการ/ถูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ร้อยละ 20.57 และกิจการของตนเอง ร้อยละ 5.62 ตามลำดับ

ในเรื่องของระยะเวลาในการได้งานของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตได้งานในระยะเวลา 1-3 เดือน ร้อยละ 36.13 ได้งานทันที ร้อยละ 21.51 และได้งานในระยะเวลา 4-6 ร้อยละ 19.71 ตามลำดับ

ความพึงพอใจของบัณฑิตต่องานที่ทำนั้น ร้อยละ 61.88 พอใจต่องานที่ทำ และร้อยละ 32.71 ไม่พอใจต่องานที่ทำ (โดยมีสาเหตุของความไม่พอใจในงานที่ทำสูงสุด คือ สาเหตุจากค่าตอบแทนต่ำ ร้อยละ 29.33 สาเหตุจากไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา ร้อยละ 22.41 และระบบงานไม่ดี ร้อยละ 18.55)

เมื่อพิจารณาถึงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานในภาพรวมแล้ว พบว่า สามารถนำความรู้ที่เรียนมาใช้กับหน้าที่การงานได้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 33.33 โดยสาขาวิชาที่นำความรู้จากที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานมากที่สุด คือสาขาวิชาสุขภาพและสวัสดิการ ร้อยละ 39.15 รองลงมา สาขาวิชาการฝึกหัดครูและศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 25.02 และสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 18.69 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการหางานทำของ สาเหตุที่สำคัญ คือ หางานที่ถูกต้องไม่ได้ ร้อยละ 28.49 รองลงมาคือเงินเดือนน้อย ร้อยละ 21.08 และไม่ทราบแหล่งงาน ร้อยละ 18.53 ตามลำดับ

ส่วนของบัณฑิตที่ยังมิได้ทำงาน จำนวน 38,171 คน สาขาวิชาที่บัณฑิตยังมิได้ทำงานมากที่สุด คือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ธุรกิจ และนิติศาสตร์ คิดเป็น ร้อยละ 64.48 สาขาวิชาวิศวกรรมผลิตรกรรม และก่อสร้าง ร้อยละ 10.07 และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 8.81 มีสาเหตุของการที่ยังมิได้มีทำงานสูงสุด คือ ศึกษาต่อ ร้อยละ 29.95 ยังหางานทำไม่ได้ ร้อยละ 27.10 และรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 24.53 ตามลำดับ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จในกลุ่มสาขาวิชาดังกล่าวมีจำนวนมากที่สุด

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ได้ทำรายงานการวิเคราะห์เบื้องต้น ภาวะการหางานทำของบัณฑิต ระดับปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2550 ไว้ว่า ในปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 7,226 คน เป็นบัณฑิตจากกลุ่มสาขาสังคมศาสตร์, บริหารธุรกิจและกฎหมายมากที่สุด จำนวน 2,004 คน คิดเป็นร้อยละ 27.73 รองลงมาคือกลุ่มสาขาวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 1,969 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 1,040 คน คิดเป็นร้อยละ 14.39 ตามลำดับ

นอกจากนี้มีบัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจภาวะหางานทำจำนวน 6,938 คน (96.01%) ซึ่งในจำนวนนี้แบ่งเป็นบัณฑิตที่ทำงานแล้ว 4,675 คน (67.40%) ทำงานและกำลังศึกษาต่อ 2 คน (0.03%) ศึกษาต่อ 1,023 คน (14.75%) และบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน 1,236 คน (17.82%)

จากจำนวนบัณฑิตที่ทำงานแล้ว 4,677 คน (รวมกับบัณฑิตที่ทำงานและกำลังศึกษาต่อ) พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชนมีจำนวนถึง 3,696 คน (79.03%) รองลงมาคือ ภาครัฐบาล มีจำนวน 641 คน (13.71%) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาที่ทำงานในภาคเอกชน พบว่ากลุ่มสาขางานบริการมีสัดส่วนบัณฑิตทำงานในภาคเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 91.97 รองลงมาคือกลุ่มสาขา

วิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 90.84 ส่วนบัณฑิตที่ทำงานในภาครัฐบาล พบว่า กลุ่มสาขาสุขภาพและสวัสดิการ มีสัดส่วนบัณฑิตทำงานมากที่สุด ร้อยละ 86.46 รองลงมาคือกลุ่มสาขาเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 27.79

ในส่วนของรายได้ที่ได้รับนั้น บัณฑิตที่ทำงานแล้วมีรายได้เฉลี่ย 15,090.81 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 10,001-15,000 บาท เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาแล้ว พบว่า กลุ่มสุขภาพและสวัสดิการได้รับอัตราเงินเดือนเฉลี่ยสูงสุด 19,929.10 บาท รองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับอัตราเงินเดือนเฉลี่ย 16,972.07 บาท และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ ได้รับอัตราเงินเดือนเฉลี่ย 15,363.17 บาท

เมื่อพิจารณาอัตราเงินเดือนตามเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดคือ 7,630 บาท พบว่า บัณฑิตที่ทำงานส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนด จำนวน 4,352 คน คิดเป็นร้อยละ 95.46 โดยกลุ่มสาขาวิศวกรรมศาสตร์มีบัณฑิตได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์มากที่สุด ร้อยละ 98.76 กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ ร้อยละ 96.29 และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 96.20 ตามลำดับ

ด้านความพอใจกับงานที่ทำ บัณฑิตที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่รู้สึกพอใจกับงานที่ทำ มีเพียงร้อยละ 23.11 ที่ยังรู้สึกไม่พอใจกับงานที่ทำ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากค่าตอบแทนต่ำร้อยละ 51.62 ไม่ได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมา ร้อยละ 14.06 และขาดความก้าวหน้าร้อยละ 10.36

เมื่อพิจารณาระยะเวลาหางานทำของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาหางานทำประมาณ 1-3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 30.51 และมีบัณฑิตที่ได้อ่านทำทันทีหลังจากจบการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.65 ซึ่งบัณฑิตที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่ร้อยละ 91.90 ได้ทำงานที่ตรงกับสาขาที่เรียนมา และในส่วนของ การนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงานนั้น พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงานได้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.41 รองลงมาคือ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงาน ได้ในระดับมาก ร้อยละ 26.28

ในส่วนบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานจำนวน 1,236 คน ส่วนใหญ่กำลังรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 47.57 รองลงมาคือยังไม่ประสงค์ทำงานในขณะนี้ คิดเป็นร้อยละ 27.99 จากจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานนั้น ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการหางานทำ คิดเป็นร้อยละ 57.93 มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ยังมีปัญหาในการหางานทำ คิดเป็นร้อยละ 42.07 ซึ่งปัญหาที่บัณฑิตพบส่วนใหญ่ได้แก่ หางานที่ถูกต้องไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 50.77 และไม่ทราบแหล่งงาน คิดเป็นร้อยละ 20.00

บัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อ มีจำนวนบัณฑิตต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่น นอกเหนือจากที่เคยเรียนมาในระดับปริญญาตรี ใกล้เคียงกับบัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชา

เดิม คือมีบัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่นๆ ประมาณร้อยละ 52.10 และต้องการศึกษาต่อในสาขาเดิมร้อยละ 47.90 ตามลำดับ

โดยบัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 79.80 รองลงมาคือศึกษาต่อที่ต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 15.80 สำหรับบัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อในสถาบันที่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 81.56 มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีปัญหาบ้าง คิดเป็นร้อยละ 18.44 ซึ่งปัญหาที่บัณฑิตพบ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 47.09 และด้านคุณสมบัติในการสมัครเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.69

มหาวิทยาลัยศิลปากร (2551) ได้ทำการศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2551 จากคณะต่างๆ 14 คณะวิชา พบว่า มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 3,187 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 3,135 คน คิดเป็นร้อยละ 98.37 ผู้ที่มีงานทำแล้ว จำนวน 1,714 คน คิดเป็นร้อยละ 54.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาขาวิชา พบว่า กลุ่มสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทำงานแล้วมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.56 รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 57.63 และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 46.17 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาต่อ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาขาวิชา พบว่า กลุ่มสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีบัณฑิตศึกษาต่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.73 รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.98 และกลุ่มสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตามลำดับ

ส่วนผู้ที่ยังไม่ได้งานทำ จำนวน 915 คน คิดเป็นร้อยละ 29.19 พบว่า กลุ่มสาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 30.40 รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 29.11 และกลุ่มสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 13.89 ตามลำดับ สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก อื่นๆ ได้แก่ มีแผนเตรียมศึกษาต่อในอนาคต ร้อยละ 63.75 รองลงมา คือ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 15.60 ยังไม่ประสงค์ทำงาน ร้อยละ 12.62 และหางานทำไม่ได้ ร้อยละ 8.03 ตามลำดับ ปัญหาในการหางานทำ คือ หางานที่ถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 33.86 รองลงมา คือ สอบเข้าทำงานไม่ได้ ร้อยละ 25.35 ไม่ทราบแหล่งงาน ร้อยละ 24.72 และ ขาดคนหรือเงินค่าประกัน ร้อยละ 0.63 ตามลำดับ

ผู้ที่ทำงานแล้วและได้งานทำตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา 1,459 คน คิดเป็นร้อยละ 85.12 สำหรับประเภทงานที่ทำ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน คิดเป็นร้อยละ 65.79 รองลงมา คือ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 15.69

ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 11.73 และ พนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 0.41 ตามลำดับ

แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ ได้แก่ ให้มหาวิทยาลัยจัดหลักสูตรที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะการใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในปัจจุบัน การฝึกปฏิบัติจริง และการส่งเสริม สนับสนุนให้ส่งผลงานเข้าร่วมประกวดในระดับชาติ นานาชาติ ตลอดจนควรเพิ่มความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และสื่อต่างๆ สำหรับประกอบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ทันสมัยเหมาะสมกับหลักสูตร และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และเนื่องจากยังมีบัณฑิตที่มีปัญหาในการหางานทำ มหาวิทยาลัยควรให้ความช่วยเหลือในเรื่องการจัดหาแหล่งงานให้บัณฑิตเพิ่มมากขึ้น และปรับทัศนคติในการทำงาน ไม่เลือกงานที่ทำแม้จะได้เงินเดือนน้อย เป็นต้น

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2551) ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2551 พบว่า มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งสิ้น 17,501 คน จากคณะต่างๆ 12 คณะ 22 สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ โดยบัณฑิตได้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 16,501 คน คิดเป็นร้อยละ 94.29 ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยเป็นเพศชาย จำนวน 7,026 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 เป็นเพศหญิง จำนวน 9,475 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 คณะที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 43.87 รองลงมาได้แก่ คณะนิติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 17.04 คณะมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 17.03 คณะบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 13.90 คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 2.61 คณะศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 2.18 คณะเศรษฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 1.46 คณะเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน คิดเป็นร้อยละ 0.95 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 0.73 สถาบันศึกษานานาชาติ คิดเป็นร้อยละ 0.24 และสถาบันวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.01 ตามลำดับ

โดยสถานภาพการทำงานของบัณฑิตนั้น บัณฑิตมีงานทำแล้ว จำนวน 6,886 คน คิดเป็นร้อยละ 41.73 ของบัณฑิตทั้งหมด บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ จำนวน 8,497 คน คิดเป็นร้อยละ 51.49 และบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่ออีกจำนวน 1,118 คน คิดเป็นร้อยละ 6.78 จากข้อมูลการทำงาน พบว่า เพศหญิง สามารถหางานทำได้มากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีจำนวน 4,018 คน คิดเป็นร้อยละ 58.4 และ เพศชาย มีจำนวน 2,868 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 บัณฑิตที่ได้งานทำส่วนใหญ่จะมียานทำก่อนเข้ามาศึกษา หรือได้งานทำระหว่างศึกษา จำนวน 3,363 คน คิดเป็นร้อยละ 48.84 หางานทำได้ทันทีหลังจบการศึกษา จำนวน 2,192 คน คิดเป็นร้อยละ 31.83 หางานทำได้หลังจากจบการศึกษาแล้ว 1-2 เดือน จำนวน 576 คน คิดเป็นร้อยละ 8.36 หางานทำได้หลังจากจบการศึกษาแล้ว 3-4 เดือน จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88 หางานทำได้หลังจากจบการศึกษา

แล้วมากกว่า 1 ปี 241 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 หางานทำได้หลังจากจบการศึกษาแล้ว 7-9 เดือน จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 1.44 และหางานทำได้หลังจากจบการศึกษาแล้ว 10-12 เดือน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 1.15

การประกอบอาชีพ บัณฑิตนิยมประกอบอาชีพ พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 4,071 คน คิดเป็นร้อยละ 59.12 รองลงมาคือ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 1,513 คน คิดเป็นร้อยละ 21.97 อาชีพธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ จำนวน 651 คน คิดเป็นร้อยละ 9.45 ประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 487 คน คิดเป็นร้อยละ 7.07 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 และพนักงานองค์กรต่างประเทศ/ประกอบอาชีพต่างประเทศ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 0.16 ตามลำดับ

ส่วนบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำ พบว่า เพศหญิง จำนวน 5,457 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 และเพศชาย จำนวน 4,158 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 สาเหตุที่หางานทำไม่ได้ เนื่องจาก หางานทำไม่ได้ จำนวน 3,457 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมา คือ ยังไม่ประสงค์ทำงาน จำนวน 2,194 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน จำนวน 1,674 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 อื่นๆ จำนวน 1,172 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และกำลังศึกษาต่อ จำนวน 1,118 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6

ส่วนการศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตต้องการศึกษาต่อจำนวน 10,350 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 และที่ยังไม่ต้องการศึกษาต่อ มีจำนวน 6,151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 กรณีปัญหาในการศึกษาต่อ พบว่า สาเหตุหลักมาจากการขาดแคลนเงินทุนสำหรับการศึกษาต่อ จำนวน 4,055 คน คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมาคือ มีข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 คุณสมบัติในการสมัครเรียน จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และ สาเหตุอื่นๆ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

ความต้องการด้านสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ นั้น บัณฑิตส่วนใหญ่ เลือกที่จะทำการศึกษาต่อในวิชาเดิม จำนวน 6,896 คน คิดเป็นร้อยละ 66.6 และเลือกที่จะศึกษาสาขาใหม่ 3,454 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 ส่วนสถาบันการศึกษาที่บัณฑิตส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อมากที่สุด คือ สถาบันการศึกษาของรัฐบาล มีจำนวน 9,679 คน คิดเป็นร้อยละ 93.5 รองลงมาเลือกศึกษาต่อต่างประเทศ จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และสถาบันการศึกษาเอกชน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะการทำงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นการวิจัยเชิงสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บัณฑิตคณะวนศาสตร์ที่จบการศึกษานับตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติในปีการศึกษา 2551

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นบัณฑิตคณะวนศาสตร์ที่จบการศึกษาในปี 2551 จำนวน 123 คน

1.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายของการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์

1.1.1 หาจำนวนตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane คั้งนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n =	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนบัณฑิต คณะวนศาสตร์
N =	จำนวนบัณฑิตทั้งหมด
e =	ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการสุ่มตัวอย่างที่ 0.05

โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 123 คน

1.1.2 ทำการคำนวณหาตัวอย่างของแต่ละสาขาวิชา โดยใช้สูตรการกระจายตามสัดส่วน (Sampath, 2001) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ดังนี้

$$n_i = n \frac{N_i}{N}$$

- เมื่อ
- n_i = จำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้นปี
  - n = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนบัณฑิต 123 คน
  - N_i = จำนวนตัวอย่างของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา (ชั้นปี i)
  - N = จำนวนนิสิตที่เลือกศึกษาทั้งหมด 178 คน

โดยมีวิธีการและผลการคัดเลือกจำนวนตัวอย่างบัณฑิต โดยยกตัวอย่าง บัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ มีจำนวน 31 คน นำมาคำนวณโดยใช้สูตรการกระจายตามสัดส่วนของ (Sampath, 2001) ได้ดังนี้

$$n_i = n \frac{N_i}{N}$$

$$n_i = 123 \frac{60}{178},$$

$$= 41$$

โดยที่ $n = 123$ คน

$N_i = 60$ คน

$N = 178$ คน

ตารางที่ 3.1 แสดงหลักสูตร/สาขาวิชาที่นิสิตคณะวนศาสตร์จบการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2551

สาขาวิชา	จำนวนนิสิตที่จบ (คน)	จำนวนนิสิตที่ทำการศึกษา (คน)
หลักสูตร วท.บ. (วนศาสตร์)	134	92
- สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้	60	41
- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้	56	39
- สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้	16	11
- สาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน	2	1
หลักสูตร วท.บ. (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้)	17	12
หลักสูตร วท.บ. (เทคโนโลยีเยื่อและกระดาษ)	7	5
หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน	20	14
รวม	178	123

คิดเป็นร้อยละ 69.10

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพการทำงานในปัจจุบัน มีข้อคำถามจำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการสมัครงานและการทำงาน มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการศึกษาต่อ มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ประจำปีการศึกษา 2551 มีข้อคำถามจำนวน 17 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตรา ส่วนประเมินค่า (rating scale) ชนิด 4 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา

คะแนน 3	หมายถึงตัวเลือกที่แสดงว่า	คาดหวังมาก
คะแนน 2	หมายถึงตัวเลือกที่แสดงว่า	คาดหวังปานกลาง
คะแนน 1	หมายถึงตัวเลือกที่แสดงว่า	คาดหวังน้อย
คะแนน 0	หมายถึงตัวเลือกที่แสดงว่า	ไม่คาดหวัง

ระดับความพึงพอใจ

คะแนน 3	หมายถึงตัวเลือกที่แสดงว่า	พึงพอใจมาก
คะแนน 2	หมายถึงตัวเลือกที่แสดงว่า	พึงพอใจปานกลาง
คะแนน 1	หมายถึงตัวเลือกที่แสดงว่า	พึงพอใจน้อย

ตอนที่ 6 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ

3. การพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551 ที่ดัดแปลงมาจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งมีการพัฒนาเครื่องมือแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ทั้ง 6 ตอนนั้นดัดแปลงมาจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อนำมาใช้ให้สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จึงนำมาทำการปรับปรุงให้ตรงกับบริบทของคณะวนศาสตร์

ส่วนที่ 2 หลังจากทำการปรับปรุงเครื่องมือทั้ง 6 ตอนแล้ว จึงได้นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจแก้ไข และปรับแก้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

4.1 แบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแล้วนั้นไม่ได้นำไปทดลองใช้กับบัณฑิตคณะอื่นเนื่องจากเครื่องมือมีคุณภาพอยู่แล้ว จึงไม่ได้ทำการทดสอบเครื่องมืออีกครั้ง

4.2 ผู้วิจัยทำการเก็บกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม 2552

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพการทำงานในปัจจุบัน ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการสมัครงานและการทำงาน ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 5 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของข้อมูล ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์

การหาระดับความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา ซึ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ตอนที่ 5 ได้กำหนดเกณฑ์พิจารณาขอบเขตคะแนน เพื่อใช้ในการแปลความหมายของความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา ซึ่งมีจำนวน 17 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100) ดังนี้

ระดับความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา	คะแนน
คาดหวังมาก	2.35-3.00
คาดหวังปานกลาง	1.68-2.34
คาดหวังน้อย	1.00-1.67
ไม่คาดหวัง	0-1.00

การหาระดับความพึงพอใจของบัณฑิต ซึ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ตอนที่ 5 ได้กำหนดเกณฑ์พิจารณาขอบเขตคะแนน เพื่อใช้ในการแปลความหมายของความพึงพอใจของบัณฑิตต่อคณะวนศาสตร์ ซึ่งมีจำนวน 17 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100) ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
พึงพอใจมาก	2.35-3.00
พึงพอใจปานกลาง	1.68-2.34
พึงพอใจน้อย	1.00-1.67

ตอนที่ 6 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ใช้การแจกแจงค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาเป็นวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิตคณะวนศาสตร์ที่จบการศึกษาปี 2551 จำนวน 123 ตัวอย่าง ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ภาวะการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการมีงานทำของบัณฑิต

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อคณะ โดยภาพรวมของบัณฑิต คณะวนศาสตร์

ตอนที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ ดังนี้

3.1 เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

3.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ภาวะการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการหางานทำของบัณฑิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ ปีการศึกษา 2551 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปในเรื่อง เพศ ระยะเวลาในการศึกษา ภูมิลำเนาของบัณฑิต สถานภาพการทำงานปัจจุบัน ภาวะการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการหางานทำของบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตคณะวนศาสตร์

(n=123)		
ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	37	30.1
หญิง	86	69.9
รวม	123	100.0
2. ระยะเวลาในการศึกษา		
4 ปี	96	78.0
5 ปี	23	18.7
6 ปี	4	3.3
รวม	123	100.0
3. ภูมิภาคเดิมของบัณฑิต		
ภาคเหนือ	19	15.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	33	26.8
ภาคกลาง	37	30.1
ภาคตะวันออก	6	4.9
ภาคตะวันตก	3	2.4
ภาคใต้	25	20.3
รวม	123	100.0
4. สถานภาพการทำงานปัจจุบัน		
ทำงานแล้ว	82	66.7
ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ	3	2.4
ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ(สำรวจเมื่อ 19 ก.ค. 52)	28	22.8
กำลังศึกษาต่อ	10	8.1
รวม	123	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.9 และเพศชาย ร้อยละ 30.1

ระยะเวลาในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี ร้อยละ 78.0 รองลงมาใช้ระยะเวลาในการศึกษา 5 ปี ร้อยละ 18.7 และ ระยะเวลาในการศึกษา 6 ปี ร้อยละ 3.3

ภูมิลำเนา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง ร้อยละ 30.1 รองลงมา ภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 26.8 ภาคใต้ ร้อยละ 20.3 ภาคเหนือ ร้อยละ 15.4 ภาค ตะวันออก ร้อยละ 4.9 และภาคตะวันตก ร้อยละ 2.4

สถานภาพการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ ทำงานแล้ว ร้อยละ 66.7 รองลงมา ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 22.8 กำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 8.1 และ ทำงาน แล้วและกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 2.4

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของสถานภาพการทำงานในปัจจุบัน (สำหรับผู้มีงานทำแล้ว)

(n=85)		
หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประเภทงานที่ทำ		
ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ พนักงานราชการ, พนักงานจ้างเหมาโครงการฯ, พนักงานสัญญาจ้างอป., ลูกจ้างชั่วคราว เป็นต้น	58	68.2
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	9	10.6
พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน	18	21.2
รวม	85	100.0
2. ความรู้ความสามารถพิเศษ		
ด้านภาษาต่างประเทศ	3	3.5
ด้านการใช้คอมพิวเตอร์	35	41.2
ด้านกิจกรรมสันทนาการ	4	4.7
อื่นๆ ได้แก่ ด้านวิทยาศาสตร์, งานวิจัยและวิชาการ, สังคมศาสตร์, นวัตกรรม, กฎหมาย เป็นต้น	15	17.6
ทุกด้าน ได้แก่ ภาษาต่างประเทศ, การใช้คอมพิวเตอร์, สันทนาการ, ศิลปะ, กีฬา, นาฏศิลป์และดนตรีขับร้อง เป็นต้น	1	1.2

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตอบมากกว่า 1 ข้อ	27	31.8
รวม	85	100.0
3. สถานที่ทำงาน		
- ภาครัฐ		
1) บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)	4	4.7
2) โครงการสำรวจและรวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพระดับท้องถิ่น	1	1.2
3) กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เช่น ส่วนภูมิสารสนเทศ, อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน, สถานีวิจัยสัตว์ป่าคอยเชียงดาว, สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี), อุทยานแห่งชาติศรีลานนา, สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 11, สถานีวิจัยสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด, อุทยานแห่งชาติเขาสก, สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง, ศูนย์เฝ้าระวังและติดตามโรคจากสัตว์ป่าสัตว์ต่างถิ่นและสัตว์อพยพ, ศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า, ศูนย์ภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดการต้นน้ำ, กลุ่มงานนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อมป่าไม้ เป็นต้น	27	31.8
4) ศูนย์เมล็ดพันธุ์ไม้ภาคกลาง	1	1.2
5) กรมป่าไม้ เช่น กองการอนุญาต, สวนป่าลาดยาว, ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1, สถานีทรัพยากรป่าชายเลนที่ 12 (ชุมพร), ศูนย์จัดการพื้นที่สีเขียวนครเขื่อนขันธ์, โครงการส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเมืองพญา (เกาะล้าน), ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน เป็นต้น	10	11.8
6) คณะวนศาสตร์ และ ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้	6	7.1
7) ศูนย์วิจัยกัญญาวิทยาป่าไม้ที่ 2	1	1.2
8) สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	1	1.2
9) โครงการพัฒนาป่าชุมชนตำบลคกพรหม (บ้านอ่างเอ็ด)อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.จันทบุรี	1	1.2

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10) อบต.ห้วยแห้ง	1	1.2
- ภาคเอกชน	32	37.6
1) บริษัท Sea Power	1	1.2
2) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เช่น สวนป่าแม่เมาะ	8	9.4
3) บริษัท ทูร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	1	1.2
4) บริษัท โรงเลื่อยจักรชัยประดิษฐ์ จำกัด	2	2.4
5) โรงเรียนกวดวิชาเกียรติบัณฑิต	1	1.2
6) บริษัท แอปพลายด์ไซแอนซ์อินสตรูเมนท์	1	1.2
7) บริษัท ไซโคลตรอน เอนจิเนียริ่ง	1	1.2
8) บริษัท เมโทร เอ็มดีเอฟ จำกัด	1	1.2
9) Advance Fiber	1	1.2
10) บริษัท พาวเวอร์ เพอร์เฟค จำกัด	1	1.2
11) สวนพฤกษศาสตร์ภาคตะวันออก (เขาหินซ้อน)	1	1.2
12) บริษัท สยามแฟมิลี มาร์ท จำกัด	1	1.2
13) Asia Forestry Management Co.Ltd.	1	1.2
14) หจก. บรรณเจ็ด คัสตอมโบรคเกอร์	1	1.2
ไม่ตอบ	10	11.8
รวม	85	100.0
4. ลักษณะงานที่ทำ		
เต็มเวลา	83	97.6
บางเวลา	2	2.4
รวม	85	100.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
5. ค่าจ้าง/เงินเดือน/รายได้			
ได้รับค่าจ้าง/เงินเดือน โดยเฉลี่ย			
7,000 -10,000 บาท	56	65.9	น้อยที่สุด = 7,000
10,001-12,000 บาท	15	17.6	มากที่สุด = 16,500
12,001- 15,000 บาท	5	5.9	ค่าเฉลี่ย = 9,593
มากกว่า 15,000 บาท	1	1.2	
ไม่ตอบ	8	9.4	
รวม	85	100.0	
6. งานปัจจุบันเป็น			
งานเดิมก่อนสำเร็จการศึกษา	5	5.9	
งานใหม่หลังสำเร็จการศึกษา	80	94.1	
รวม	85	100.0	
7. ความพอใจต่องานที่ทำ			
พอใจ	68	80.0	
ไม่พอใจ เพราะ			
- ระบบงานไม่ดี	1	1.2	
- ผู้ร่วมงานไม่ดี	2	2.4	
- ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา	4	4.7	
- ค่าตอบแทนต่ำ	1	1.2	
- ขาดความมั่นคง	4	4.7	
- ขาดความก้าวหน้า	2	2.4	
ไม่ตอบ	3	3.5	
รวม	85	100.0	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. ได้งานทำระยะเวลาเท่าไร		
ได้งานระหว่างศึกษา	1	1.2
ได้งานทันที	41	48.2
1-3 เดือน	38	44.7
4-6 เดือน	5	5.9
รวม	85	100.0
9. ลักษณะงานตรงกับงานด้านวนศาสตร์		
ตรง	70	82.4
ไม่ตรง	15	17.6
รวม	85	100.0
10. ความสามารถในการนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำอยู่		
มากที่สุด	18	21.2
มาก	33	38.8
ปานกลาง	25	29.4
น้อย	5	5.9
น้อยที่สุด	3	3.5
ไม่ตอบ	1	1.2
รวม	85	100.0
11. การได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงาน		
ได้รับการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติงาน	21	24.7
ได้รับการฝึกอบรมระหว่างการปฏิบัติงาน	32	37.6
ได้รับการฝึกอบรมทั้งก่อนและระหว่างการปฏิบัติงาน	12	14.1
ไม่ได้รับการฝึกอบรมใดๆทั้งสิ้น	19	22.4
ไม่ตอบ	1	1.2
รวม	85	100.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
12. หากได้รับการฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติมจากหน่วยงานต้องการฝึกอบรมเรื่อง		
ทักษะและเทคนิคการทำงานด้านวนศาสตร์	18	21.2
ทักษะการพัฒนาตนเองเพื่อการทำงาน	12	14.1
ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร	1	1.2
มาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน	2	2.4
โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานทั่วไปและเฉพาะด้าน	12	14.1
การพัฒนาความรู้ด้านธุรกิจ	2	2.4
อื่นๆ ได้แก่ เทคนิคการวางแผนและกรอบยุทธศาสตร์ใน	1	1.2
หน่วยงาน เป็นต้น		
ตอบมากกว่า 1 ข้อ	23	27.1
ไม่ตอบ	14	16.5
รวม	85	100.0
13. แนวโน้มที่จะกลับมาศึกษาต่อ		
ต้องการ	58	68.2
ไม่ต้องการ	24	28.2
กำลังศึกษาต่อ	3	3.5
รวม	85	100.0

จากตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการทำงานในปัจจุบัน (สำหรับผู้มีงานทำแล้ว) พบว่า

ประเภทงานที่ทำ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ทำงานประเภทข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ พนักงานราชการ, พนักงานจ้างเหมาโครงการฯ, พนักงานสัญญาจ้างอป., ลูกจ้างชั่วคราว เป็นต้น ร้อยละ 68.2 รองลงมาทำงานประเภทพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 21.2 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 10.6

ความรู้ความสามารถพิเศษ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถพิเศษด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 41.2 รองลงมา ตอบมากกว่า 1 ข้อ ร้อยละ 31.8 อื่นๆ ได้แก่ ด้านวิทยาศาสตร์, งานวิจัยและวิชาการ, สังคมศาสตร์, บุคลิกภาพ, กฎหมาย เป็นต้น ร้อยละ 17.6 ด้านกิจกรรมสันทนาการ ร้อยละ 4.7 ด้านภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 3.5 และ มีความรู้ความสามารถพิเศษทุกด้าน ได้แก่ ภาษาต่างประเทศ, การใช้คอมพิวเตอร์, สันทนาการ, ศิลปะ, กีฬา, นาฏศิลป์และดนตรีขับร้อง เป็นต้น ร้อยละ 1.2

สถานที่ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ ทำงานในส่วนราชการ อาทิ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, กรมป่าไม้, คณะวนศาสตร์, สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน), โครงการสำรวจและรวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพระดับท้องถิ่น ฯลฯ ร้อยละ 62.4 ส่วนที่เหลือทำงานในภาคเอกชน อาทิ องค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้, บริษัท ทูร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน), บริษัท โรงเลื่อยจักรชัยประดิษฐ์ จำกัด ฯลฯ ร้อยละ 37.6

ลักษณะงานที่ทำ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ ทำงานเต็มเวลา ร้อยละ 97.6 ส่วนที่เหลือทำงานบางเวลา ร้อยละ 2.4

ค่าจ้างหรือเงินเดือนหรือรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ ได้รับค่าจ้างหรือเงินเดือน 7,000 -10,000 บาท ร้อยละ 65.9 รองลงมา เงินเดือน 10,001-12,000 บาท ร้อยละ 17.6 เงินเดือน 12,001- 15,000 บาท ร้อยละ 5.9 และเงินเดือนมากกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 1.2 กลุ่มตัวอย่างมีเงินเดือนโดยเฉลี่ย 9,593 บาท มีเงินเดือนมากที่สุด 16,500 บาท และน้อยที่สุด 7,000 บาท

งานปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีงานปัจจุบันเป็นงานใหม่หลังสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 94.1 ส่วนที่เหลือ เป็นงานเดิมก่อนสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 5.9

ความพอใจต่องานที่ทำ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 80.0 ส่วนที่เหลือไม่พอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 16.8 ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจาก ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา และ ขาดความมั่นคง ร้อยละ 4.7 รองลงมา ผู้ร่วมงานไม่ดีและขาดความก้าวหน้า ร้อยละ 2.4 ที่เหลือมาจาก ระบบงานไม่ดี และค่าตอบแทนต่ำ ร้อยละ 1.2

ระยะเวลาในการได้งานทำ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ได้งานทำทันที ทั้งก่อนจบการศึกษาหรือหลังสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 48.2 รองลงมาได้งานในระยะ 1-3 เดือน ร้อยละ 44.7 ได้งานในระยะ 4-6 เดือน ร้อยละ 5.9 และ ได้งานระหว่างศึกษา เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษาในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 1.2

ลักษณะงานที่ทำ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ทำงานตรงกับงานด้านวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 82.4 นอกนั้นทำงานไม่ตรงกับด้านวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 17.6

การนำความรู้จากสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์กับงานที่ทำ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการนำสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำอยู่ได้มาก ร้อยละ 38.8 รองลงมาปานกลาง ร้อยละ 29.4 มากที่สุด ร้อยละ 21.2 น้อย ร้อยละ 5.9 และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.5

การฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติมจากหน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมระหว่างการปฏิบัติงาน ร้อยละ 37.6 รองลงมา ได้รับการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติงาน ร้อยละ 24.7 ไม่ได้รับการฝึกอบรมใดๆทั้งสิ้น ร้อยละ 22.4 และได้รับการฝึกอบรมทั้งก่อนและระหว่างการปฏิบัติงาน ร้อยละ 14.1

ความต้องการในการได้รับการฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติมจากหน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้ฝึกอบรมมากกว่า 1 ด้าน อาทิ ทักษะและเทคนิคการทำงานด้านวิทยาศาสตร์ ทักษะการพัฒนาตนเองเพื่อการทำงาน และ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานทั่วไป และเฉพาะด้าน เป็นต้น ร้อยละ 27.1 รองลงมา ทักษะและเทคนิคการทำงานด้านวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 21.2 ทักษะการพัฒนาตนเองเพื่อการทำงานเท่ากับ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานทั่วไปและเฉพาะด้าน ร้อยละ 14.1 มาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน เท่ากับ การพัฒนาความรู้ทางด้านธุรกิจ ร้อยละ 2.4 และภาษาต่างประเทศ เท่ากับ อื่นๆ ได้แก่ เทคนิคการวางแผนและกรอบยุทธศาสตร์ในหน่วยงาน เป็นต้น ร้อยละ 1.2

แนวโน้มที่จะกลับมาศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะกลับมาศึกษาต่อ ร้อยละ 68.2 รองลงมา ไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 28.2 ส่วนที่เหลือ กำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 3.5

ตารางที่ 4.3 จำนวนร้อยละของการสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน)

(n=28)		
หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เหตุผลที่ยังไม่ได้ทำงาน		
ยังไม่ประสงค์ทำงาน	4	14.3
รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน	17	60.7
หางานทำไม่ได้	4	14.3
อื่นๆ ได้แก่ รอรายงานตัวเพื่อเข้าทำงาน, กำลังศึกษาต่อ เป็นต้น	3	10.7
รวม	28	100.0
2. ปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา		
ไม่มีปัญหา	8	28.6
ไม่ทราบแหล่งงาน	2	7.1
หางานที่ถูกใจไม่ได้	5	17.9
ตอบมากกว่า 1 ข้อ ได้แก่ หางานที่ถูกใจไม่ได้, ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร, ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน, หน่วยงานไม่ต้องการ, เงินเดือนน้อย, สอบเข้าทำงานไม่ได้, สายงานค่อนข้างจำกัด เป็นต้น	13	46.4
รวม	28	100.0
3. ความต้องการศึกษาต่อ		
ต้องการ	18	64.3
ไม่ต้องการ	10	35.7
รวม	28	100.0

จากตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่มีการสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน) พบว่า เหตุผลที่ไม่ได้ทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 60.7 รองลงมายังหางานทำไม่ได้เท่ากับ ยังไม่ประสงค์จะทำงาน ร้อยละ 14.3 ส่วนที่เหลือคือ อื่นๆ ได้แก่ รอรายงานตัวเพื่อเข้าทำงาน, กำลังศึกษาต่อ เป็นต้น ร้อยละ 10.7

ปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ตอบมากกว่า 1 ข้อ อาทิ ไม่ทราบแหล่งงาน หางานที่ถูกใจไม่ได้ ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร ขาดคนสนับสนุน ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน หน่วยงานไม่ต้องการ เงินเดือนน้อย และสอบเข้าทำงานไม่ได้

เป็นต้น ร้อยละ 46.4 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีปัญหาในการทำงาน ร้อยละ 28.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่
เหลือไม่ทราบแหล่งงาน ร้อยละ 7.1 และหางานที่ถูกต้องไม่ได้ ร้อยละ 17.9

ความต้องการในการศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อ
ร้อยละ 64.3 ส่วนที่เหลือ ไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 35.7

ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละของการศึกษาต่อของบัณฑิต คณะวนศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551

(n=89)		
หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ		
1) สาขาวิชาเดิม	52	58.4
2) สาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเดิม ได้แก่	37	41.6
- วิศวกรรมศาสตร์	1	1.1
- นิติศาสตร์	2	2.2
- วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์	1	1.1
- บริหารธุรกิจ-สิ่งแวดล้อม	6	6.7
- เศรษฐศาสตร์, เศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร	2	2.2
- รัฐศาสตร์การปกครอง	2	2.2
- ศึกษาศาสตร์	2	2.2
- สถาปัตยกรรม เช่น การออกแบบเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น	1	1.1
- การจัดการทรัพยากรมนุษย์	2	2.2
- บัญชี	1	1.1
- สังคมศาสตร์ พัฒนาสังคม จิตวิทยา	5	5.6
- วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม	1	1.1
- ปฐพีวิทยา	1	1.1
- วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	5	5.6
- ภาษาศาสตร์	1	1.1
- รัฐศาสตร์บริหารรัฐกิจ	2	2.2
- กีฏวิทยา	1	1.1
- พฤกษศาสตร์	1	1.1
รวม	89	100.0

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ประเภทของสถาบันการศึกษา		
รัฐบาล ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศิลปากร, ม.เกษตรศาสตร์, ม.รามคำแหง, ม.ศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร, ม.ธรรมศาสตร์, ม.มหิดล เป็นต้น	86	96.6
ต่างประเทศ ได้แก่ Haward University เป็นต้น	3	3.4
รวม	89	100.0
3. เหตุผลที่ตัดสินใจศึกษาต่อ		
เป็นความต้องการของผู้ปกครอง	5	5.6
ทำงานวุฒิสูงกว่า ป.ตรี	50	56.2
ได้รับทุนศึกษาต่อ	4	4.5
อื่นๆ ได้แก่ อยากเรียน, ต้องการเพิ่มพูนความรู้, ความต้องการส่วนตัว, ต้องการความรู้เชิงลึกในสาขาวิชาและเพิ่มเติมเฉพาะด้าน, ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต, ต้องการพัฒนาตนเองในการทำงาน, เพื่อประยุกต์เข้ากับการทำงานและการดำรงชีวิต เป็นต้น	29	32.6
ไม่ตอบ	1	1.1
รวม	89	100.0
4. ปัญหาในการศึกษาต่อ		
ไม่มีปัญหา	45	50.6
มีปัญหา	43	49.3
- ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ	2	2.2
- คุณสมบัติในการสมัครเรียน	2	2.2
- ขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ	8	9.0
- ขาดแคลนเงินทุน	31	34.8
- อื่นๆ ได้แก่ ไม่สามารถทำงานได้	1	1.1
รวม	89	100.0

จากตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่มีการศึกษาต่อของบัณฑิต
คณะวนศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ
หรือกำลังศึกษาต่อสาขาวิชาเดิม ร้อยละ 58.4 ส่วนที่เหลือมีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษา
ต่อสาขาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเดิม ร้อยละ 41.6 ได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจและสิ่งแวดล้อม,
สังคมศาสตร์ สาขาวิชา พัฒนาสังคม จิตวิทยา, วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ส่วนที่เหลือ

ประเภทของสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยที่ต้องการ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ร้อยละ 96.6 ได้แก่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น ส่วนที่เหลือต้องการศึกษาต่อต่างประเทศ ร้อยละ 3.4 ได้แก่
มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เป็นต้น

เหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ต้องการทำงานวุฒิ
สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 56.2 รองลงมา อื่นๆ ได้แก่ อยากรเรียน, ต้องการเพิ่มพูนความรู้, ความ
ต้องการส่วนตัว, ต้องการความรู้เชิงลึกในสาขาวิชาและเพิ่มเติมเฉพาะด้าน, ต้องการความก้าวหน้า
ในชีวิต, ต้องการพัฒนาตนเองในการทำงาน, เพื่อประยุกต์เข้ากับการทำงานและการดำรงชีวิต เป็น
ต้น ร้อยละ 32.6 เป็นความต้องการของผู้ปกครอง ร้อยละ 5.6 และ ได้รับทุนศึกษาต่อ ร้อยละ 4.5

ปัญหาในการศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 50.6 ส่วนที่
เหลือมีปัญหา ร้อยละ 49.3 โดยสาเหตุสำคัญที่สุด ได้แก่ ขาดแคลนเงินทุน ขาดความรู้พื้นฐานใน
การศึกษาต่อ ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ คุณสมบัติในการสมัครเรียน และ ไม่สามารถลา
งานได้ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิต ที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะ
วนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนร้อยละ ( ) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวังและความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หัวข้อ	ความคาดหวัง		แปลผล	ความพึงพอใจ		แปลผล
	ก่อนเข้าศึกษา					
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
(n=123)						
1. ภาพรวมของคณะวนศาสตร์						
1.1 การมีบรรยากาศแห่งการศึกษาเรียนรู้และความพร้อมของคณะฯ	2.28	0.815	ปานกลาง	2.50	0.518	มาก
1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับคณะฯ	2.35	0.799	มาก	2.72	0.453	มาก
1.3 การเปลี่ยนแปลงของคณะฯในช่วงระหว่างที่ศึกษาอยู่	2.03	0.799	ปานกลาง	2.37	0.604	มาก
1.4 คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของคณะฯ	2.35	0.713	มาก	2.48	0.548	มาก
1.5 ความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ในภาพรวม	2.43	0.666	มาก	2.65	0.479	มาก
รวม	2.29	0.758	ปานกลาง	2.54	0.520	มาก
2. หลักสูตร						
2.1 องค์กรประกอบของหลักสูตรและคุณภาพของหลักสูตร	2.31	0.679	ปานกลาง	2.52	0.533	มาก
2.2 ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในปัจจุบันหรือเมื่อสำเร็จการศึกษา	2.36	0.703	มาก	2.52	0.548	มาก
2.3 การเปิดโอกาสให้เลือกเรียนรายวิชาต่างๆตามความสนใจ	2.28	0.795	ปานกลาง	2.63	0.500	มาก
2.4 ความพึงพอใจในหลักสูตรที่ศึกษาในภาพรวม	2.30	0.664	ปานกลาง	2.55	0.515	มาก
รวม	2.31	0.710	ปานกลาง	2.56	0.524	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ความคาดหวัง ก่อนเข้าศึกษา		แปลผล	ความพึงพอใจ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
	3. อาจารย์					
3.1 ความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอน	2.60	0.583	มาก	2.77	0.421	มาก
3.2 บทบาทในการเป็นอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำต่างๆ	2.52	0.645	มาก	2.66	0.493	มาก
รวม	2.56	0.614	มาก	2.72	0.457	มาก
4. ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน						
4.1 ความทันสมัยและความเพียงพอของ หนังสือในห้องสมุด	2.26	0.711	ปาน กลาง	2.33	0.596	ปาน กลาง
4.2 ความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน การปฏิบัติการ และอื่นๆ	2.26	0.711	ปาน กลาง	2.24	0.605	ปาน กลาง
4.3 ความเหมาะสมของอาคารสถานที่เรียน	2.33	0.730	ปาน กลาง	2.24	0.602	ปาน กลาง
รวม	2.28	0.717	ปาน กลาง	2.27	0.601	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ความคาดหวัง		แปลผล	ความพึงพอใจ		แปลผล
	ก่อนเข้าศึกษา					
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
5. นิสิต						
5.1 ความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษา	2.41	0.677	มาก	2.56	0.514	มาก
5.2 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เมื่อสำเร็จการศึกษา	2.46	0.617	มาก	2.55	0.546	มาก
5.3 พัฒนาการของกระบวนการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ในระหว่างที่ศึกษา	2.41	0.586	มาก	2.60	0.524	มาก
รวม	2.42	0.627	มาก	2.57	0.528	มาก
รวมทั้งหมด	2.37	0.685	มาก	2.53	0.526	มาก

จากตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ ทั้ง 5 ด้านนั้น พบว่า

1. ภาพรวมของคณะวนศาสตร์

1.1 การมีบรรยากาศแห่งการศึกษาเรียนรู้และความพร้อมของคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.815

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.518

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.799

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.453

1.3 การเปลี่ยนแปลงของคะแนนศาสตร์ในช่วงระหว่างที่ศึกษาอยู่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.799

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.604

1.4 คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.713

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.548

1.5 ความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.666

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.479

กล่าวโดยสรุป ในด้านภาพรวมคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.758 ส่วนความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.520

2. หลักสูตร

2.1 องค์ประกอบของหลักสูตรและคุณภาพของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.679

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.533

2.2 ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในปัจจุบันหรือเมื่อสำเร็จการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.703

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.548

2.3 การเปิดโอกาสให้เลือกเรียนรายวิชาต่างๆตามความสนใจ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.795

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.500

2.4 ความพึงพอใจในหลักสูตรที่ศึกษาในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.664

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.515

กล่าวโดยสรุป ในด้านหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.710 ส่วนความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.524

3. อาจารย์

3.1 ความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.583

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.421

3.2 บทบาทในการเป็นอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำต่างๆ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.645

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.493

กล่าวโดยสรุป ในด้านอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.614 ส่วนความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.457

4. ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 ความทันสมัยและความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.711

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.596

4.2 ความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน การปฏิบัติการ และอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.711

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.24 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.605

4.3 ความเหมาะสมของอาคารสถานที่เรียน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.730

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.24 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.602

กล่าวโดยสรุป ในด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.717 ส่วนความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.601

5. นิสิต

5.1 ความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.677

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.514

5.2 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เมื่อสำเร็จการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.617

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.546

5.3 พัฒนาการของกระบวนการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ในระหว่างที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.586

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาหลังจากเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.524

กล่าวโดยสรุป ในด้านนิสิต กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.627 ส่วนความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.528

ภาพรวมจากผลการศึกษา พบว่า ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และ ด้านนิสิต ซึ่งสรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.685 และความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.526

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา และความพึงพอใจของบัณฑิต
ที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้การทดสอบค่าที

หัวข้อ	ความคาดหวัง		ความพึงพอใจ		t	p
	ก่อนเข้าศึกษา					
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์	2.29	0.758	2.54	0.520	4.681	0.000*
2. ด้านหลักสูตร	2.31	0.710	2.56	0.524	4.344	0.000*
3. ด้านอาจารย์	2.56	0.614	2.72	0.457	3.087	0.003*
4. ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน	2.28	0.717	2.27	0.601	0.164	0.870
5. ด้านนิสิต	2.42	0.627	2.57	0.528	2.466	0.015*

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา และความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ และด้านนิสิต พบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจหลังเข้ามาศึกษามากกว่าความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) และ LSD ปรากฏว่าไม่พบข้อมูลที่แตกต่างกัน เนื่องจากสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน มีจำนวนตัวอย่างเท่ากับ 1 ทำให้ข้อมูลไม่ปรากฏผลออกมา

ส่วนด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจหลังเข้าศึกษาที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบัณฑิตแต่ละสาขาที่มีต่อ ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบัณฑิตแต่ละสาขาวิชา 7 สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ สาขาวิชา วิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ สาขาวิชา เทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ และหลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน ที่มีต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา และความพึงพอใจของคณะวนศาสตร์ โดยวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างกันจะมี ความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของคณะวนศาสตร์ ทดสอบโดยใช้ ค่าเอฟ และกำหนดให้ค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 4.7 และ 4.8

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาที่มีต่อคณะวนศาสตร์ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ

(n=123)

ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา	สาขาวิชา														F	p
	การจัดการทรัพยากรป่าไม้ (n=41)		วิศวกรรมป่าไม้ (n=11)		วนศาสตร์ชุมชน (n=1)		วิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ (n=39)		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ (n=12)		เทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ (n=5)		สองปริญญา (n=14)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์	2.32	0.488	2.25	0.594	3.00	0.000	2.27	0.738	2.10	0.784	2.48	0.335	2.33	0.524	0.519	0.793
2. ด้านหลักสูตร	2.24	0.582	2.25	0.570	2.75	0.000	2.40	0.600	1.94	0.918	2.90	0.224	2.39	0.569	1.862	0.093
3. ด้านอาจารย์	2.52	0.474	2.50	0.632	3.00	0.000	2.55	0.594	2.42	0.764	3.00	0.00	2.68	0.421	0.936	0.472
4. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน	2.27	0.523	2.24	0.634	3.00	0.000	2.26	0.707	2.08	0.842	2.87	0.298	2.33	0.613	1.146	0.340
5. ด้านนิสิต	2.37	0.536	2.30	0.658	3.00	0.000	2.53	0.610	2.19	0.481	3.00	0.000	2.38	0.469	1.848	0.096
รวม	2.34	0.521	2.31	0.618	2.95	0.000	2.40	0.650	2.15	0.758	2.85	0.171	2.42	0.519	1.262	0.359

*p ≤ .05

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาที่มีต่อคณะวนศาสตร์ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ

(n=123)

ความพึงพอใจต่อ คณะวนศาสตร์	สาขาวิชา														F	p
	การจัดการ ทรัพยากรป่า ไม้ (n=41)		วิศวกรรม ป่าไม้ (n=11)		วนศาสตร์ ชุมชน (n=1)		วิทยาศาสตร์ ชีวภาพป่าไม้ (n=39)		วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ทางไม้ (n=12)		เทคโนโลยีเชื้อ และกระดาษ (n=5)		สองปริญญา คู่ขนาน (n=14)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านภาพรวมของคณะ วนศาสตร์	2.47	0.394	2.60	0.410	2.80	0.000	2.64	0.321	2.32	0.463	2.08	0.179	2.77	0.258	3.895	0.001*
2. ด้านหลักสูตร	2.49	0.428	2.50	0.418	3.00	0.000	2.62	0.376	2.38	0.433	2.65	0.487	2.70	0.369	1.280	0.272
3. ด้านอาจารย์	2.61	0.379	2.55	0.350	3.00	0.000	2.76	0.378	2.71	0.450	2.90	0.224	2.96	0.134	2.513	0.025*
4. ด้านปัจจัยสนับสนุน การเรียนการสอน	2.15	0.478	2.24	0.560	3.00	0.000	2.39	0.505	2.17	0.389	2.13	0.506	2.41	0.557	1.400	0.220
5. ด้านนิสิต	2.50	0.416	2.55	0.543	3.00	0.000	2.73	0.366	2.36	0.502	2.47	0.506	2.57	0.442	1.770	0.111
รวม	2.44	0.419	2.49	0.456	2.96	0.000	2.63	0.389	2.39	0.447	2.45	0.380	2.68	0.352	2.172	0.126

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาต่อคณะวนศาสตร์ มีดังนี้

ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ ตามลำดับ

ด้านหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ ตามลำดับ

ด้านอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชน และสาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ ตามลำดับ

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ ตามลำดับ ด้านนิสิต กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนและสาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ ตามลำดับ

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์น้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาคณะวนศาสตร์ ทั้ง 5 ได้แก่ ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิต ผลการศึกษาพบว่า ในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ หลักสูตร อาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิต กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาที่

แตกต่างกัน ไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันต่อคาดหวังก่อนเข้าศึกษาคณะวนศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาของคณะวนศาสตร์ มีดังนี้

ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ และสาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ ตามลำดับ

ด้านหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ ตามลำดับ

ด้านอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ ตามลำดับ

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ ตามลำดับ

ด้านนิสิต กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ หลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ ตามลำดับ

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชานวนศาสตร์ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์น้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจที่มีต่อคณะวนศาสตร์ ในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ หลักสูตร อาจารย์ ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และนิสิต ผลการ

ศึกษาพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิตนั้น กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาที่แตกต่างกันไม่มีความความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ และด้านอาจารย์นั้น กลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชามีความพึงพอใจในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ และด้านอาจารย์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ ในแต่ละสาขาวิชา โดยใช้วิธีทดสอบค่าที

สาขาวิชา	ความคาดหวัง		ความพึงพอใจ		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การจัดการทรัพยากรป่าไม้	2.34	0.380	2.44	0.317	-1.340	0.188
2. วิศวกรรมป่าไม้	2.31	0.550	2.49	0.404	-1.025	0.330
3. วนศาสตร์ชุมชน	0.00	0.000	0.00	0.000	0.000	0.000
4. วิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้	2.40	0.557	2.63	0.288	-2.814	0.008*
5. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้	2.15	0.671	2.39	0.379	-1.596	0.139
6. เทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ	2.85	0.106	2.45	0.233	3.154	0.034*
7. สองปริญญาคู่ขนาน	2.42	0.424	2.68	0.268	-1.959	0.072

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา พบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ มีความพึงพอใจหลังเข้าศึกษามากกว่าความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา มากกว่าความพึงพอใจหลังเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) และ LSD ปรากฏว่าไม่พบข้อมูลที่แตกต่างกัน เนื่องจากสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน มีจำนวนตัวอย่างเท่ากับ 1 ทำให้ข้อมูลไม่ปรากฏผลออกมา

ส่วนสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ และหลักสูตรสองปริญญาคู่ขนาน

พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจหลังเข้าศึกษาต่อคณะ
วนศาสตร์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาวะการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์

1.1.2 เพื่อศึกษาความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อคณะโดยภาพรวมของคณะของบัณฑิต คณะวนศาสตร์

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ ดังนี้

1) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นบัณฑิตคณะวนศาสตร์ที่จบการศึกษาในปี 2551 จำนวน 123 คน

1.2.2 **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 6 ตอน มีข้อคำถามทั้งหมด 48 ข้อ

1.2.3 **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2552

1.2.4 **การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป สถานภาพการทำงานในปัจจุบัน การสมัครงานและการทำงาน การศึกษาต่อ วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2) ข้อมูลความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตต่อ
ภาวะการทำงานทำของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะการทำงานทำของบัณฑิตแต่ละ
สาขาวิชาต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของคณะวนศาสตร์ วิเคราะห์โดยใช้
การทดสอบค่าเอฟ และการทดสอบค่าที

4) ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานิสิต
และการบริหารงานคณะวนศาสตร์ในภาพรวม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
(รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก)

1.3 ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551 สามารถสรุปผล ดังนี้

1.3.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบัณฑิตคณะวนศาสตร์ที่จบการศึกษาในปี 2551
ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง และมีงานทำแล้ว
ร้อยละ 66.7 ผู้ที่มีงานทำแล้วส่วนใหญ่ทำงานในส่วนราชการ โดยประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 40.0 ได้รับค่าจ้างต่อเดือน เฉลี่ยเท่ากับ 9,593 บาท ซึ่งเป็นงานใหม่
หลังสำเร็จการศึกษาและมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 80.0 และลักษณะงานตรงกับงานด้าน
วนศาสตร์ ร้อยละ 82.4 บัณฑิตมีความต้องการในการพัฒนาทักษะในด้านทักษะและเทคนิคการ
ทำงานวนศาสตร์ การพัฒนาตนเองเพื่อการทำงาน และโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน
ทั่วไป ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะกลับมาศึกษาต่อ ร้อยละ 68.2 ส่วนผู้ที่ยังไม่ได้งานทำนั้น ส่วน
ใหญ่รอฟังคำตอบจากหน่วยงานที่สมัครอยู่ ร้อยละ 60.7 ปัญหาในการหางานทำเกิดจากการหางาน
ที่ถูกต้องไม่ได้ เงินเดือนน้อย และสอบเข้าทำงานไม่ได้ และมีความต้องการในการศึกษาต่อ ร้อยละ
64.3 ส่วนการศึกษาต่อนั้นส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อวิชาเดิม ร้อยละ 58.4 และต้องการศึกษาต่อ
วิชาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเดิม ร้อยละ 41.6 เช่น ด้านบริหารธุรกิจ-สิ่งแวดล้อม ด้านสังคมศาสตร์
พัฒนาสังคม จิตวิทยา และด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ประเภทสถาบันการศึกษาส่วน
ใหญ่เลือกเรียนสถาบันของรัฐบาล ร้อยละ 96.6 เหตุผลที่ตัดสินใจศึกษาต่อ เพราะต้องการทำงานที่
วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 56.2 และไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ

1.3.2 ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตต่อ

คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในภาพรวมสรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.685 และความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 อยู่ในระดับมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.526

ส่วนการศึกษาคความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอนและ ด้านนิสิต ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาของบัณฑิตต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์ ในด้านอาจารย์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 รองลงมา ด้านนิสิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31 ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 และด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 ตามลำดับ

ส่วนความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ ในด้านอาจารย์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 รองลงมา ด้านนิสิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 และด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที ทั้ง 5 ด้าน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ และด้านนิสิต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจหลังเข้ามาศึกษามากกว่าความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างก่อนเข้าศึกษาและหลังเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของบัณฑิต

1) เปรียบเทียบความคาดหวังของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ ชุมชนมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.10

ด้านหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.94

ด้านอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชนและสาขาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42

ด้านปัจจัย กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชนมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์ น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.08

ด้านนิสิต กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน และสาขาวิชาเทคโนโลยีเชื้อและกระดาษ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.19

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา คณะวนศาสตร์ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิต ผลการศึกษาพบว่า ในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ หลักสูตร อาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิต กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาที่แตกต่างกันไม่มีคิดเห็นต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาเทคโนโลยีเยื่อและกระดาษมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.08

ด้านหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38

ด้านอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

ด้านปัจจัย กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชนมีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาเทคโนโลยีเยื่อและกระดาษ มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13

ด้านนิสิต กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจที่มีต่อคณะวนศาสตร์ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ ทั้ง 5 ด้านเช่นกัน ผลการศึกษาพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัย สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิตนั้น กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาที่แตกต่างกันไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ และด้านอาจารย์นั้น กลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชา มีความพึงพอใจในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ และด้านอาจารย์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ โดยใช้การทดสอบค่าที ในแต่ละสาขาวิชา ผลการศึกษาพบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ มีความพึงพอใจหลังเข้ามาศึกษามากกว่าความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สาขาวิชาเทคโนโลยีเยื่อและกระดาษมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษามากกว่าความพึงพอใจหลังเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

และ LSD ปรากฏว่าไม่พบข้อมูลที่แตกต่างกัน เนื่องจากสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน มีจำนวน ตัวอย่างเท่ากับ 1 ทำให้ข้อมูลไม่ปรากฏผลออกมา

ส่วนสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ และหลักสูตรสองปริญญา คู่ขนาน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจหลังเข้าศึกษาต่อ คณะวนศาสตร์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2551 ผู้ศึกษาสามารถนำมาผลมาอภิปราย ได้ดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐาน

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง เนื่องจาก ผู้หญิงให้ความสนใจและมีความประสงค์ที่จะศึกษาศาสตร์ทางด้านป่าไม้มากขึ้น ทำให้ปัจจุบัน คณะวนศาสตร์ มีเพศหญิงเข้ามาเรียนมากขึ้น ซึ่งทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานนอกสถานที่ เนื่องจากในอดีตสถานที่ฝึกงานและที่พักของคณะวนศาสตร์มีเฉพาะเพศชาย จนปัจจุบันมีเพศหญิง เข้ามาเรียนมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้คณะวนศาสตร์ต้องพัฒนาสถานที่ฝึกและที่พักให้เพียงพอและรองรับ สำหรับเพศหญิงที่จะเข้ามาศึกษาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต รวมถึงคณะวนศาสตร์กำลังมีการสร้าง อาคารเรียนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ในด้านการเรียนการสอน เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวน นิสิตในอนาคตอีกด้วย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี แสดงว่ากลุ่มตัวอย่าง มีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการเรียนคณะวนศาสตร์และมีบางส่วนที่เลือกเรียนหลักสูตรสองปริญญา คู่ขนาน ซึ่งหลักสูตรกำหนดให้เรียนครบ 5 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หลังจากจบการศึกษาก็ได้ งานทำทันที แสดงว่าบัณฑิตคณะวนศาสตร์ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอยู่ เนื่องจากคณะวน ศาสตร์เป็นสถาบันเดียวที่มีการเรียนการสอนศาสตร์ทางด้านป่าไม้ รวมถึงด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้ ไม่เกิดการแข่งขันในตลาดแรงงานเหมือนศาสตร์ด้านอื่นๆ เช่น เกษตรศาสตร์ นิติศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เป็นต้น และลักษณะงานตรงกับงานด้านวนศาสตร์ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างยังมีความต้องการที่จะทำงานให้ตรงกับสาขาที่ตนเองจบมา กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมที่จะประกอบอาชีพข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มตัวอย่างได้รับค่าจ้าง ต่อเดือน เฉลี่ยเท่ากับ 9,593 บาท ซึ่งเงินเดือนน้อยกว่าผู้ที่ทำงานด้านเอกชน ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่า อาชีพรับราชการมีความมั่นคง มีสวัสดิการที่สามารถช่วยเหลือครอบครัวได้ และป้องกันการเกิด

ความเสี่ยงในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยผู้ประกอบการบางราย ประสบปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ ทำให้ต้องปิดกิจการลง ซึ่งทำให้ต้องปลดพนักงานออกเป็นจำนวนมาก และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มที่จะกลับมาศึกษาต่อ เนื่องจากในสังคมปัจจุบันมีผู้ที่จบปริญญาตรีมากขึ้น ทำให้มีการการแข่งขันในการหางานทำที่สูงขึ้น จึงมีความต้องการที่จะทำงานที่วุฒิสูงกว่าปริญญาตรีและได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้นอีกด้วย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้งานทำนั้น ส่วนใหญ่รอฟังคำตอบจากหน่วยงานที่สมัครอยู่ ปัญหาในการหางานทำเกิดจากการหางานที่ถูกใจไม่ได้ เงินเดือนน้อย และสอบเข้าทำงานไม่ได้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาต่อนั้น ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อวิชาเดิม แสดงให้เห็นว่ายังสนใจที่จะศึกษาต่อทางสาขาวิชาด้านวนศาสตร์เหมือนเดิม ซึ่งน่าจะมาจากสังคมปัจจุบันได้ให้ความสำคัญในด้านป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น และต้องการที่จะมีความรู้ทางด้านสาขานี้ให้ลุ่มลึกขึ้นอีก ส่วนสาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเดิมที่กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจที่จะศึกษาต่อเช่นกัน ได้แก่ ด้านบริหารธุรกิจ-สิ่งแวดล้อม ด้านสังคมศาสตร์ พัฒนาสังคม จิตวิทยา และด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะศึกษาต่อในด้านอื่นๆ บ้าง เพื่อที่จะสามารถหางานทำและมีทางเลือกในอาชีพที่หลากหลายมากขึ้นมากกว่าเดิม ประเภทสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ยังคงเลือกเรียนในสถาบันของรัฐบาล เนื่องจากสถาบันของรัฐบาลมีค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ถูกกว่าสถาบันของเอกชน ทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะศึกษาในสถาบันของรัฐบาล ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น

2.2 ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.2.1 ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตต่อคณะวนศาสตร์ ในภาพรวม

จากผลการศึกษา พบว่า ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ของบัณฑิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในภาพรวมสรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์ ในระดับมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจ ความชอบ และมุ่งมั่นที่จะเข้าเรียนในคณะวนศาสตร์ รวมถึงการได้เห็นการประชาสัมพันธ์ของคณะวนศาสตร์ ทั้งในรูปแบบแผ่นพับ VCD และการแนะนำของคณะไป ตามสถานที่ต่างๆ รวมถึงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดนิทรรศการ “โครงการเลือกแนวทางการอนาคต ที่มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์” เพื่อให้นักเรียนได้ทราบรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนตามคณะที่นักเรียนสนใจ จึงทำให้เกิดความคาดหวังหรือมองเห็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อคณะวนศาสตร์

ส่วนความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์อยู่ในระดับมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาศึกษาในคณะวนศาสตร์ ได้มีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อทั้ง 5 ด้านของคณะวนศาสตร์ คือ ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอนและ ด้านนิสิต

2.2.2 ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิตต่อคณะวนศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิต

เมื่อวิเคราะห์ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ ในแต่ละด้านพบว่า ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ในภาพรวมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับคณะ การมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของคณะ และหลังจากเข้ามาเรียนแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับคณะ ในระดับมาก แต่มีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงของคณะในช่วงระหว่างที่ศึกษาอยู่น้อยที่สุด

ด้านหลักสูตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังว่าหลักสูตรที่เรียนมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในปัจจุบันหรือเมื่อสำเร็จการศึกษามากที่สุด แต่เมื่อเข้ามาเรียนแล้วเกิดความพึงพอใจในการเปิดโอกาสให้เลือกเรียนรายวิชาต่างๆตามความสนใจมากที่สุด

ด้านอาจารย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังให้อาจารย์ของคณะ มีความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอนและเมื่อเข้ามาเรียนแล้วก็เกิดความพึงพอใจตามสิ่งที่คาดหวังจริง

ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอนนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในด้านนี้ในระดับปานกลาง แต่มีความคาดหวังให้อาคารสถานที่เรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนความพึงพอใจหลังจากเข้ามาศึกษากลับพบว่ามีความพึงพอใจต่อความทันสมัยและความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุดมากกว่าความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน การปฏิบัติการ และอาคารสถานที่เรียน

ด้านนิสิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เมื่อสำเร็จการศึกษามากกว่าความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนและพัฒนารองการของกระบวนการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ในระหว่างที่ศึกษา แต่เมื่อเข้ามาเรียนกลับมีความพึงพอใจในด้านพัฒนารองการของกระบวนการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ในระหว่างที่ศึกษา มากกว่าความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เมื่อสำเร็จการศึกษา

เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์ ในด้านอาจารย์มากที่สุด เนื่องจากมีความคาดหวังว่า

อาจารย์จะมีความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอนมาก และเป็นผู้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในเรื่องการเรียน กิจกรรม และชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542:12) กล่าวถึงตัวบ่งชี้ลักษณะของครูที่ดีว่า ครูจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แต่งกายและวางตนอย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับและน่าศรัทธา นอกจากนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง (2543:134-135) ที่กล่าวว่า “ครูมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้ให้การศึกษาของชาติ ครูคือผู้กำหนดอนาคตของชาติ ชาติใดก็ตามที่ได้ครูเป็นผู้มีความรู้ เป็นคนเก่ง เป็นคนเสียสละตั้งใจทำงาน เพื่อประโยชน์ของนักเรียน ชาตินั้นจะได้พลเมืองที่เก่งฉลาด มีศักยภาพและมีความสามารถที่จะแข่งขันกับทุกประเทศในโลกได้ในทางตรงกันข้าม ชาติใดที่ได้ครูมีปัญหาไม่สามารถที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันได้ ชาตินั้นก็อาจเสื่อมโทรมและถึงกับมีอันล้มสลายไปได้”

รองลงมา ด้านนิสิต มีความคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะนำความรู้ได้มาใช้ในการทำงานได้ และในปัจจุบันนิสิตจะต้องมีลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ตามกระทรวงศึกษาธิการ (2549) ดังนี้ “1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงาน และสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล 2) บัณฑิตต้องมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบโดยยึดหลัก คุณธรรมจริยธรรม และ 3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจมีการดูแล เอาใจใส่ รักษาสุขภาพของตนเอง อย่างถูกต้องเหมาะสม”

ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ มีความคาดหวังว่าความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับคณะวนศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ บุคลากร จะเป็นไปได้ในทางที่ดี มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และความพร้อมของคณะวนศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับ สภาอาจารย์มหาวิทยาลัย (2544) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องมิติใหม่ของการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : หัวใจแห่งการพัฒนาชาติ ไว้ว่า “1) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ต้องมุ่งความเป็นเลิศตามพันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัย และตอบสนองความต้องการของสังคม 2) มหาวิทยาลัยต้องมีความคล่องตัวในการบริหารงานและมีการตรวจสอบผู้บริหารและบุคลากรอย่างโปร่งใส 3) อาจารย์ต้องมีเสรีภาพทางวิชาการ มีความคล่องตัวและชี้นำสังคมได้ 4) ข้าราชการมหาวิทยาลัยและบุคลากรต้องมีความมั่นคงในการดำรงสถานภาพ 5) มีระบบประเมินที่ยุติธรรม เพื่อการทำงานวิชาการได้อย่างเต็มที่ 6) สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องทุ่มเทในการอบรมสั่งสอน หากลยุทธ์ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่ออบรมนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตอย่างแท้จริง (คนเก่ง คนดี คนมีความสุข) โดยจัดให้เป็นภาระงานของอาจารย์ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับภาระงานวิจัย และการบริการวิชาการ 7) สถาบันอุดมศึกษาทุก

แห่ง ต้องเป็นขุมปัญญาของชุมชน ด้วยการมีส่วนร่วมในการศึกษาและร่วมแก้ไขปัญหา ชุมชนอย่างจริงจัง 8) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง ต้องเป็นองค์กร ที่ไม่แสวงหากำไร (Non-profit Organization) 9) สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ต้องสร้างระบบบริหารที่เป็นไปด้วยความเกื้อกูลเอื้ออาทรและสมานฉันท์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ประชากรมีส่วนร่วมในการบริหารทุกระดับ 10) สภามหาวิทยาลัย สภาคณาจารย์และองค์กรอิสระที่แต่งตั้งโดยรัฐบาลต้องร่วมกันรับผิดชอบดูแล ควบคุมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ประชาชนต้องจ่ายให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจของประชาชนส่วนใหญ่”

ด้านหลักสูตร มีความคาดหวังว่า หลักสูตรที่เรียนมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน และเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว และสอดคล้องกับ สภาอาจารย์มหาวิทยาลัย (2544) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องมิติใหม่ของการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : หัวใจแห่งการพัฒนาชาติ ไว้ว่า

- 1) สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตร การวิจัย และความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
  - 2) มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพทางวิชาการ และเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม
  - 3) มีการนำความรู้ทางวิชาการ มาประยุกต์ใช้เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาสังคมและแก้ไขปัญหาของชุมชน
  - 4) ดำเนินภารกิจการศึกษาโดยไม่เน้นการแสวงหาผลกำไรจากการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ชนทุกชั้นมีโอกาสเข้าถึงและได้รับ โอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน
- ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน มีความคาดหวังว่าจะมีสถานที่และอาคารเรียนที่เหมาะสมเพียงพอต่อจำนวนนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับ กิติมา ปรีดีติลล (2532: 197) กล่าวว่า “การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การรู้จักจัดหา รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุม ดูแล รักษา ให้บริการแก่ชุมชน และการรู้จักส่งเสริมทำนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้มีสภาพดี และสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ อาคารสถานที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยในการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเรามุ่งให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างสมบูรณ์แล้ว ก็จำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพดี ถูกหลักวิชา เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุดและประหยัดที่สุด”

ส่วนความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หลังจากได้เข้ามาเรียนแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านอาจารย์มากที่สุด โดยมีความพึงพอใจในความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์และความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน

รองลงมา ด้านนิสิต มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และสร้างประสบการณ์ในระหว่างที่ศึกษาได้ ด้านหลักสูตร มีความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสในเลือกเรียนรายวิชาต่างๆ ตามความสนใจและความถนัด ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ มีความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ ทั้งอาจารย์และบุคลากรที่มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิต และด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน มีความพึงพอใจต่อความทันสมัยและความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุดของคณะวนศาสตร์ ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ และด้านนิสิต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจหลังเข้ามาศึกษามากกว่าความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างก่อนเข้าศึกษาและหลังเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของบัณฑิตคณะวนศาสตร์

2.3.1 เปรียบเทียบความคาดหวังของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์เกี่ยวกับความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิต ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาในคณะวนศาสตร์ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชาที่มีความมีความคาดหวังที่แตกต่างกัน

2.3.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์เกี่ยวกับความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิต ผลการศึกษาพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และด้านนิสิตนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาที่แตกต่างกันไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์ และด้านอาจารย์นั้น กลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชาที่มีความพึงพอใจในด้านภาพรวมของคณะวนศาสตร์และด้านอาจารย์ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าด้านภาพรวมของคณะ และด้านอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชาที่มีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพป่าไม้ มีความพึงพอใจหลังเข้ามาศึกษามากกว่าความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สาขาวิชาเทคโนโลยีเยื่อและกระดาษมีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษามากกว่าความพึงพอใจหลังเข้าศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาวิชาวิศวกรรมป่าไม้ สาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางไม้ และหลักสูตรสองปริญญาคู่ขนานนั้น มีความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจหลังเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าสาขาวิชาเหล่านี้มีความคิดเห็นต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจหลังเข้าศึกษาต่อคณะวนศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้มีข้อเสนอแนะในด้านต่างๆเพิ่มเติม (ผลการศึกษาอยู่ในภาคผนวก ข) ดังนี้

ด้านหลักสูตร ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น เช่น ภาษาอังกฤษ และ คอมพิวเตอร์ มีความต้องการให้คณะวนศาสตร์จัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพในด้านการประยุกต์และฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน และในชีวิตประจำวัน รวมถึงการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวนศาสตร์ และต้องการให้มีการปรับปรุงบางหลักสูตรและสาขาวิชาเรียนของคณะวนศาสตร์ เนื่องจากวิชาออกคณะบางรายวิชาไม่สามารถนำมาใช้ได้จริงและควรเปิดสอนบางรายวิชาที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อนิสิตคณะวนศาสตร์และควรเน้นการฝึกปฏิบัติในสาขาวิชามากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการทำงานจริง ควรเพิ่มอุปกรณ์และเครื่องมือการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอต่อนิสิต

ด้านอาจารย์ อาจารย์ควรใส่ในนิสิตให้มากกว่านี้ เนื่องจากอาจารย์ไม่ค่อยมีเวลาว่างให้กับนิสิตและไม่ค่อยอยู่คณะ อีกทั้งอาจารย์ให้ความสนใจกับงานวิจัยมากกว่าการสอน

ด้านกิจกรรมพัฒนานิสิต ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ดีอยู่แล้วซึ่งเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง แต่ควรเน้นเพื่อประโยชน์ในการทำงานในอนาคต และกิจกรรมพัฒนาทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้มากขึ้น

ด้านการบริหารงานของคณะวนศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดีและเหมาะสม แต่ควรสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิต

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะวนศาสตร์เมื่อจบออกไปแล้ว มีสายงานค่อนข้างจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานในภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้องในด้านทรัพยากรป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นควรที่จะเน้นในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และการใช้คอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น เพื่อให้ นิสิตคณะวนศาสตร์มีความรู้ความสามารถพิเศษมากยิ่งขึ้น

3.1.2 บัณฑิตคณะวนศาสตร์ยังมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เนื่องจากมีความต้องการค่าจ้างหรือเงินเดือนที่สูงขึ้น แต่เนื่องจากขาดแคลนเงินทุน คณะวนศาสตร์ควรหาข้อมูลในเรื่องทุนการศึกษาต่อให้เพียงพอ เพื่อให้บัณฑิตได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาในปัจจัยหรือตัวแปรอื่นๆ โดยการเปรียบเทียบกับตัวแปร อาทิ เพศ ภูมิภาค ผลการเรียน แหล่งข้อมูลจากการเข้าศึกษาต่อ เช่น อาจารย์แนะแนว รุ่นพี่ การประชาสัมพันธ์ของคณะ อินเตอร์เน็ต เป็นต้น ที่ส่งผลต่อความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของบัณฑิต

3.2.2 ควรศึกษาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาที่ไม่น้อยกว่า 1 กลุ่ม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้บางสาขาวิชามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อยกว่า 1 กลุ่มทำให้ผลการศึกษาดูออกมาไม่ค่อยชัดเจน

3.2.3 ควรทำการศึกษาถึงผู้ใช้บัณฑิตหรือสถานประกอบการอื่นๆ เพื่อที่คณะวนศาสตร์จะได้ทราบว่า การผลิตบัณฑิตไปสู่ตามความต้องการของตลาดนั้น มีคุณภาพหรือไม่ และตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการหรือไม่

3.2.4 ควรทำการศึกษาในสาขาวิชาวนศาสตร์ชุมชนอีกครั้ง เนื่องจากมีกลุ่มตัวอย่างเดียว ทำให้ผลการศึกษาที่ได้ อาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริงทั้งหมด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติมา ปรีดีติลล (2532) *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
อักษรภาพพัฒนา
- กระทรวงศึกษาธิการ (2549) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ คั่นคั่นวันที่ 3 กรกฎาคม 2553
จาก <http://www.dpu.ac.th/artsciences/ge139/office/attach/1180407921.doc>
- คณะวนศาสตร์ (2548) *คู่มือแนะนำคณะวนศาสตร์* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
_____ (2551) *คู่มือแนะนำคณะวนศาสตร์* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
_____ (2552) *คู่มือแนะนำคณะวนศาสตร์* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
_____ (2552) *แผนแม่บทคณะวนศาสตร์ ประจำปี 2552* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรุงเทพมหานคร
- โชคชัย น้อยกลิ่น สมชาย ธาระจำ และสัญญา ปานเข้ม (2544) *รายงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์
ภาวะการทำงานทำของบัณฑิตรุ่นสุดท้ายที่รับปริญญา ปีการศึกษา 2544* สถาบันราช
ภัฏพิบูลสงคราม กรุงเทพมหานคร สำนักวางแผนและพัฒนา
- ดิเรก สิงหาพันธ์ (2547) “ความคาดหวังของครูเกี่ยวกับการนิเทศแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน
ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นิพนธ์ พัวพงศกร (2530) “การจัดการศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน” *วารสาร
การศึกษาแห่งชาติ* 22 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2530 กรุงเทพมหานคร
- บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2544) *รายงานประจำปี 2544* กรุงเทพมหานคร
ม.ป.ท.
- บุญชม ศรีสะอาด (2535) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสน์
- บุญชู มูลพินิจ (2530) “แนวคิดและการจัดกิจกรรมเพื่อการมีงานทำในสถานศึกษาวิชาชีพ”
วารสารการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 (ตุลาคม – พฤศจิกายน) กรุงเทพมหานคร
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) *การบริหารงานวิชาการ* กรุงเทพมหานคร ศูนย์ส่งเสริม
กรุงเทพมหานคร
- พรธณี ชูชัย เจนจิต (2538) *จิตวิทยาการเรียนการสอน* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร
คอมแพคท์พรีน
- รุ่ง แก้วแดง (2543) *พฤติกรรมการศึกษาไทย* พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน

- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) *รายงานการวิเคราะห์เบื้องต้น ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต
ระดับปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2550* กรุงเทพมหานคร
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2551) *รายงานการวิเคราะห์ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ปีการศึกษา 2551* กรุงเทพมหานคร
- มหาวิทยาลัยศิลปากร (2551) *รายงานสรุปภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประจำปีการศึกษา 2551* กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สมยศ นาวิการ (2533) *การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์บรรณกิจ
เทรดดิ้ง
- สุณีย์ ธีรดากร (2525) *จิตวิทยาการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สถาน
สงเคราะห์หญิงปากเกร็ด
- สุนันท์ ตามถิ่นไทย (2547) “ความพึงพอใจของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาต่อการให้บริการ
การศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม (2544) *การวิเคราะห์ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิตรุ่นสุดท้ายที่รับ
ปริญญา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2544* การวิจัยสถาบันเพื่อพัฒนา
ระบบการวางแผน/บริหารภายใต้โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นนิติบุคคลและ
พัฒนาระบบเพื่อรองรับการจัดสรรงบประมาณแบบเงินอุดหนุนทั่วไป สำนักวางแผน
และพัฒนา กรุงเทพมหานคร
- สภาอาจารย์มหาวิทยาลัย (2544) *การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “มิติใหม่ของการปฏิรูป
อุดมศึกษาไทย: หัวใจแห่งการพัฒนาชาติ”* ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์
มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2544 ระหว่างวันที่ 9-10 สิงหาคม 2544
ณ โรงแรมอัมรินทร์ลา구나 จังหวัดพิษณุโลก
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545* กรุงเทพมหานคร พรักหวานกราฟฟิค
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2548) *รายงานการศึกษาภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต
ปี พ.ศ. 2547-2548* สำนักอำนวยการ กรุงเทพมหานคร
- _____ (2550) “กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)”
30 กันยายน 2550 กระทรวงศึกษาธิการ จากเว็บไซต์ www.knit.or.th ค้นคืนวันที่ 5
มกราคม 2552

- สำนักประกันคุณภาพ (2551) *คู่มือดัชนีประเมินและเกณฑ์มาตรฐานระบบประกันคุณภาพ ประจำปี 2551* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา (2549) *มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง* สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
- หลุยส์ จำปาเทศ (2533) *จิตวิทยาการสูงใจ* กรุงเทพมหานคร สามัคคีสาสน์
- Gibson, J. L., J. M. Ivanesvich and J. H. Donnelly, Jr. (1997). *Organizations : Behavior Structure, Process.* (9 th ed.). Homeweed, Illinois: Time Mirror Higher Education Group.
- Hulbert, James M. (1981). *Descriptive models of marketing decisions* Elsevier North-Holland NewYork อ้างถึงใน สมเกียรติ ชอบผล (2529) *หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค* หน้า 41-43 กรุงเทพมหานคร
- Maslow, A.H. (1954). *Motivation and Personality.* New York : Harper and Row.
- Sampath, S. (2001). *Sampling Theory and Method.* Department of Statistics. Loyola College, Chennai – 600034, India.
- Vroom, V.H. (1964). *Work and Motivation.* New York: John Wiley and Sons.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สถานภาพการทำงานในปัจจุบัน (สำหรับผู้มีงานทำแล้ว)

2.1 ประเภทงานที่ทำ

- ( ) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ( ) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 ( ) พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ( ) ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ
 ( ) พนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

2.2 ท่านคิดว่า ความรู้ความสามารถพิเศษด้านใดที่ช่วยให้ท่านได้ทำงาน

- ( ) ด้านภาษาต่างประเทศ ( ) ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ( ) ด้านกิจกรรมสันทนาการ
 ( ) ด้านศิลปะ ( ) ด้านกีฬา ( ) ด้านนาฏศิลป์/ดนตรีขับร้อง
 ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

2.3 สถานที่ทำงานในปัจจุบัน

ชื่อหน่วยงาน.....ตำแหน่ง.....
 ที่ตั้งเลขที่.....หมู่.....อาคาร/ตึก.....
 ชั้น.....ตrock/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

2.4 ลักษณะงานที่ทำ

- ( ) เต็มเวลา ( ) บางเวลา

2.5 ค่าจ้าง/เงินเดือน/รายได้ (ตอบข้อใดข้อหนึ่ง)

- ( ) ได้รับค่าจ้าง/เงินเดือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
 ( ) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท (กรณีเจ้าของกิจการ)

2.6 งานปัจจุบันเป็น

- ( ) งานเดิมก่อนสำเร็จการศึกษา ( ) งานใหม่หลังสำเร็จการศึกษา

2.7 ท่านมีความพอใจต่องานที่ทำหรือไม่

- ( ) พอใจ ( ) ไม่พอใจ

ถ้า ไม่พอใจ โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุด 1 ข้อ ต่อไปนี้

- ( ) ระบบงานไม่ดี ( ) ผู้ร่วมงานไม่ดี ( ) ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา
 ( ) ค่าตอบแทนต่ำ ( ) ขาดความมั่นคง ( ) ขาดความก้าวหน้า
 ( ) อื่นๆ ระบุ.....

2.8 ท่านได้งานทำในระยะเวลาเท่าไร

- ( ) ได้งานระหว่างศึกษา (หมายถึง เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษา หรือได้งานทำระหว่างศึกษาในมหาวิทยาลัย)
 ( ) ได้งานทันที (หมายถึง ผู้ที่หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทำทันทีหลังสำเร็จการศึกษา)
 ( ) 1-3 เดือน ( ) 4-6 เดือน ( ) 7-9 เดือน
 ( ) 10-12 เดือน ( ) มากกว่า 1 ปี

2.9 ลักษณะงานที่ทำตรงกับงานด้านวนศาสตร์หรือไม่

- ( ) ตรง ( ) ไม่ตรง

2.10 ท่านสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ขณะนี้เพียงใด

- ( ) มากที่สุด ( ) มาก ( ) ปานกลาง
 ( ) น้อย ( ) น้อยที่สุด

2.11 ท่านได้รับการฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติมจากหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานหรือไม่

- ( ) ได้รับการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติงาน ( ) ได้รับการฝึกอบรมระหว่างการปฏิบัติงาน
 ( ) ได้รับการฝึกอบรมทั้งก่อนและระหว่างการปฏิบัติงาน ( ) ไม่ได้รับการฝึกอบรมใดๆทั้งสิ้น

2.12 หากท่านได้รับการฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติมจากหน่วยงาน ท่านได้รับการฝึกอบรมในเรื่องใด

- ( ) ทักษะและเทคนิคการทำงานด้านวนศาสตร์ ( ) ทักษะการพัฒนาตนเองเพื่อการทำงาน
 ( ) ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ( ) มาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน
 ( ) โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานทั่วไปและเฉพาะด้าน ( ) การพัฒนาความรู้ทางด้านธุรกิจ
 ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.13 ท่านมีแนวโน้มที่จะกลับมาศึกษาต่อหรือไม่

- ( ) ต้องการ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 4) ( ) ไม่ต้องการ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 5)
 ( ) กำลังศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 4)

ตอนที่ 3 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน)

3.1 เหตุผลที่ยังไม่ได้ทำงาน

- ( ) ยังไม่ประสงค์จะทำงาน ( ) รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน
 ( ) หางานทำไม่ได้ ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

3.2 ท่านมีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ไม่มีปัญหา ( ) ไม่ทราบแหล่งงาน ( ) หางานที่ถูกใจไม่ได้
 ( ) ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร ( ) ขาดคนสนับสนุน ( ) ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน
 ( ) หน่วยงานไม่ต้องการ ( ) เงินเดือนน้อย ( ) สอบเข้าทำงานไม่ได้
 ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

3.3 ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

- ( ) ต้องการ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 4) ( ) ไม่ต้องการ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 5)

ตอนที่ 4 การศึกษาต่อ

4.1 สาขาวิชาที่ท่านต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ

- ( ) สาขาวิชาเดิม
 ( ) สาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเดิม โปรดระบุ : สาขาวิชา.....

4.2 ประเภทของสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยที่ท่านต้องการศึกษา/กำลังศึกษาต่อ

- ( ) รัฐบาล ( ) เอกชน ( ) ต่างประเทศ
 โปรดระบุ : สถาบันที่ศึกษา .....

4.3 เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจศึกษาต่อ

- ( ) เป็นความต้องการของผู้ปกครอง ( ) ทำงานวุฒิสูงกว่า ป.ตรี
 ( ) ได้รับทุนศึกษาต่อ ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

4.4 ท่านมีปัญหาในการศึกษาต่อหรือไม่

- ( ) ไม่มีปัญหา ( ) มีปัญหา

ถ้า มีปัญหา โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุด 1 ข้อ

- ( ) ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ ( ) คุณสมบัติในการสมัครเรียน
 ( ) ขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ ( ) ขาดแคลนเงินทุน
 ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 5 ความคาดหวังและความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคาดหวัง
ก่อนเข้าศึกษาและความพึงพอใจของท่านมากที่สุด

ประเด็น	ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา				ความพึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ คาดหวัง	มาก	ปาน กลาง	น้อย
1. ภาพรวมของคณะวนศาสตร์							
1.1 การมีบรรยากาศแห่งการศึกษาเรียนรู้ และความพร้อมของคณะฯ							
1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับคณะฯ							
1.3 การเปลี่ยนแปลงของคณะฯ ในช่วง ระหว่างที่ศึกษาอยู่							
1.4 คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของ คณะฯ							
1.5 ความพึงพอใจต่อคณะวนศาสตร์ใน ภาพรวม							
2. หลักสูตร							
2.1 องค์ประกอบของหลักสูตรและ คุณภาพของหลักสูตร							
2.2 ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ประโยชน์ในปัจจุบันหรือเมื่อสำเร็จ การศึกษา							
2.3 การเปิดโอกาสให้เลือกเรียนรายวิชา ต่างๆตามความสนใจ							
2.4 ความพึงพอใจในหลักสูตรที่ศึกษาใน ภาพรวม							
3. อาจารย์							
3.1 ความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่ สอน							

ประเด็น	ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษา				ความพึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ คาดหวัง	มาก	ปาน กลาง	น้อย
3.2 บทบาทในการเป็นอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำต่างๆ							
4. ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน							
4.1 ความทันสมัยและความเพียงพอ ของหนังสือในห้องสมุด							
4.2 ความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียน การสอน การปฏิบัติการ และอื่นๆ							
4.3 ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ เรียน							
5. นิสิต							
5.1 ความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษา							
5.2 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เมื่อ สำเร็จการศึกษา							
5.3 พัฒนาการของกระบวนการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ในระหว่างที่ ศึกษา							
ความภาคภูมิใจในการเป็นนิสิตของคณะวนศาสตร์							
ก่อนเข้าศึกษา ( ) ภูมิใจมาก ( ) ภูมิใจปานกลาง ( ) ภูมิใจน้อย ( ) ไม่เคยคิด							
หลังสำเร็จการศึกษา ( ) ภูมิใจมาก ( ) ภูมิใจปานกลาง ( ) ภูมิใจน้อย ( ) ไม่ภูมิใจ							

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

6.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรของมหาวิทยาลัย/คณะ ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้เรื่องใดที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของท่านได้มากยิ่งขึ้น

- ( ) ภาษาอังกฤษ   ( ) คอมพิวเตอร์   ( ) เศรษฐศาสตร์/การบริหารธุรกิจป่าไม้
- ( ) การฝึกปฏิบัติในภาครัฐ/เอกชน   ( ) เทคนิคการวิจัย   ( ) อื่นๆ (ระบุ) .....

6.2 หากท่านต้องการให้คณะฯจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ท่าน ท่านคิดว่าคณะฯควรจัดฝึกอบรมในเรื่องใด

.....

.....

.....

6.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและสาขาวิชาที่เรียน

.....

.....

.....

6.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน

.....

.....

.....

6.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานิสิต

.....

.....

.....

6.6 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานคณะวนศาสตร์ในภาพรวม

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานิสิต และการบริหารงาน คณะวนศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้ จากตารางภาคผนวกที่ 1 พบว่า หลักสูตรของมหาวิทยาลัยหรือคณะ ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ตอบมากกว่า 1 ข้อ ร้อยละ 37.3 รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 16.3 การฝึกปฏิบัติในภาครัฐหรือเอกชน ร้อยละ 13.8 คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 8.1 เทคนิคการวิจัย ร้อยละ 3.3 เศรษฐศาสตร์หรือการบริหารธุรกิจป่าไม้ ร้อยละ 2.4 และอื่นๆ เช่น การเน้นการปฏิบัติและเครื่องมือ, การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการใช้งาน และเทคนิคการวิจัย เป็นต้น ร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ตารางภาคผนวกที่ 1 จำนวนร้อยละ ของหลักสูตรของมหาวิทยาลัย/คณะ ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้เรื่องใดที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น

(n=123)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1) ภาษาอังกฤษ	20	16.3
2) คอมพิวเตอร์	10	8.1
3) เศรษฐศาสตร์/การบริหารธุรกิจป่าไม้	3	2.4
4) การฝึกปฏิบัติในภาครัฐ/เอกชน	17	13.8
5) เทคนิคการวิจัย	4	3.3
6) อื่นๆ เช่น เน้นการปฏิบัติและเครื่องมือ, การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการใช้งาน และ เทคนิคการวิจัย เป็นต้น	2	1.6
7) ตอบหมดทุกข้อ	1	0.8
8) ตอบมากกว่า 1 ข้อ	46	37.3
9) ไม่ตอบ	20	16.3
รวม	123	100.0

จากตารางภาคผนวกที่ 2 พบว่า ความต้องการให้คณะวนศาสตร์จัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพ ควรจัดฝึกอบรมในเรื่องดังต่อไปนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้คณะวนศาสตร์จัดอบรมการประยุกต์และฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานและใน

ชีวิตประจำวัน ร้อยละ 8.9 รองลงมา การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน
วิทยาศาสตร์ การเขียนโปรแกรมและการบริหาร ร้อยละ 7.3 โครงการฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติงาน
จริงในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน หรือจบการศึกษา ร้อยละ 5.7 การใช้ระบบ
สารสนเทศ เช่น GIS (ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์) , Remote Sensing (การสำรวจระยะไกล) และ
การสำรวจแผนที่เพิ่มเติม ร้อยละ 4.9 และ เทคนิควิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ วนวัฒนวิทยา และการ
ปลูกสร้างสวนป่า ร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ตารางภาคผนวกที่ 2 จำนวนร้อยละของความต้องการให้คณะฯจัด โครงการเพื่อพัฒนา
ประสบการณ์ทางวิชาชีพ คณะฯควรจัดฝึกอบรมในเรื่องใด

(n=123)		
หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1) การใช้ระบบสารสนเทศ เช่น GIS, Remote Sensing และ การสำรวจแผนที่ เพิ่มเติม	6	4.9
2) การนำเอาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับวิชาชีพได้	2	1.6
3) การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลต่างๆ	1	0.8
4) เทคนิคการใช้เครื่องจักร, เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน	1	0.8
5) การประยุกต์และฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานและในชีวิตประจำวัน	11	8.9
6) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิทยาศาสตร์ การเขียน โปรแกรมและการบริหาร	9	7.3
7) การเปิดธุรกิจส่วนตัว สอนและอบรมการทำธุรกิจส่วนตัว	2	1.6
8) การศึกษาต่อ,การทำงานในหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะองค์กรเอกชน	1	0.8
9) การฝึกอบรมในการพัฒนาประสบการณ์ด้านภาคสนามและการใช้ สารสนเทศจัดการข้อมูลป่าไม้เชิงประยุกต์	1	0.8
10) ทักษะการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	1	0.8
11) เทคนิควิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ งานวิจัยทางวนวัฒนวิทยา และการปลูก สร้างสวนป่า	4	3.3
12) โครงการฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติงานจริงในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ สาขาวิชาที่เรียน หรือจบการศึกษา	7	5.7
13) การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อการทำงานที่ดี	1	0.8
14) การทำงานลงพื้นที่ร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมการปลูกป่า	2	1.6

ตารางภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

(n=123)		
หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
15) หลักการจำแนกพรรณไม้	1	0.8
16) ศีลธรรมและจริยธรรม	1	0.8
17) การทำหนังสือราชการ	1	0.8
รวม	52	42.1

จากตารางภาคผนวกที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและสาขาวิชาเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงรายวิชานอกคณะบางวิชาไม่สามารถใช้ได้ และเปิดสอนบางรายวิชาที่น่าสนใจและมีประโยชน์ ร้อยละ 4.1 รองลงมาได้แก่ ควรให้นิสิตเรียนในสาขาวิชาที่เลือกอย่างลึกซึ้งและถ่องแท้ และให้รู้จริงในแต่ละรายวิชาในภาคนั้นๆ ร้อยละ 2.4 หลักสูตรของคณะมีหน่วยกิตค่อนข้างเยอะ ควรบูรณาการวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน และ ควรเพิ่มภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน เท่ากัน ร้อยละ 1.6 เป็นต้น

ตารางภาคผนวกที่ 3 จำนวนร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและสาขาวิชาที่เรียน

(n=123)		
หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1) ภาควิชาวนผลิตภัณฑ์ควรมีภาคปฏิบัติให้มากกว่านี้และควรมีการฝึกเป็นวิชาชีพให้มากกว่านี้	1	0.8
2) ห้องLab อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องมือ ในการปฏิบัติงานควรพัฒนาให้มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยและมีความสะอาดปลอดภัยมากกว่านี้	1	0.8
3) ควรนำวิชาของคณะวิศวกรรมศาสตร์มาเป็นวิชาของภาคให้มากขึ้น	1	0.8
4) ควรปรับปรุงรายวิชานอกคณะบางวิชาไม่สามารถใช้ได้ และเปิดสอนบางวิชาที่น่าสนใจและมีประโยชน์	5	4.1
5) ควรเรียนเกี่ยวกับศาสตร์ วนศาสตร์ให้มากเพราะองค์กรเอกชน รัฐวิสาหกิจ จะคาดหวังจะมีความรู้ด้านศาสตร์ป่าไม้ทุกเรื่อง	1	0.8
6) อยากให้มีการนำความรู้ด้าน GIS และการจัดการสารสนเทศเชิงป่าไม้มาสอนอย่างจริงจัง โดยการจัดให้เป็นวิชาเรียนที่บังคับให้นิสิตเรียน	1	0.8

ตารางภาคผนวกที่ 3 (ต่อ)

(n=123)		
หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
7) หลักสูตรของคณะมีหน่วยกิตค่อนข้างเยอะ ควรบูรณาการวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน	2	1.6
8) เพิ่มภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน	2	1.6
9) ควรให้รายวิชาต่างๆของแต่ละสาขาวิชาอยู่ในหลักสูตรของปี 1 หรือ 2 ให้มากกว่า อาจเป็นสาขาวิชาละ 1 วิชาเพื่อนิสิตจะได้ทำการศึกษาแต่ละสาขาวิชาก่อนที่จะตัดสินใจเลือกสาขาวิชา	1	0.8
10) การฝึกงานควรสอนหลักการจำแนกพรรณไม้เบื้องต้นเพิ่มเติมจากการสอนแต่ละชนิด	1	0.8
11) ควรให้นิสิตเรียนในสาขาวิชาที่เลือกอย่างลึกซึ้งและถ่องแท้ และให้รู้จริงในแต่ละรายวิชาในภาคนั้นๆ	3	2.4
12) สมควรมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับงานที่จบออกไปโดยตรง	1	0.8
13) การจัดลำดับการศึกษาในแต่ละวิชาในลำดับก่อน-หลังให้เหมาะสมกว่านี้	1	0.8
14) ควรเพิ่มวิชาเทคนิคการปรับปรุงพันธุ์ให้เป็นวิชาหลักของภาควิชาวนวัฒนวิทยา	1	0.8
รวม	22	17.7

จากตารางภาคผนวกที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรเน้นเน้นการฝึกปฏิบัติในสาขาวิชาให้มากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการทำงานจริง ร้อยละ 5.7 รองลงมา ได้แก่ ต้องการให้มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย และเพียงพอต่อจำนวนนิสิต ร้อยละ 4.1 และ มีความเห็นว่าอาจารย์ใส่ใจนิสิตคืออยู่แล้ว ร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ตารางภาคผนวกที่ 4 จำนวนร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน

(n=123)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1) ต้องการให้มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย และเพียงพอต่อจำนวน นิสิต เนื่องจากบางภาควิชายังขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน	6	4.9
2) เน้นการฝึกปฏิบัติในสาขาวิชาให้มากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการทำงานจริง	7	5.7
3) เน้นการปฏิบัติด้านการใช้คอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น	1	0.8
4) มีกิจกรรมอบรมการใช้โปรแกรมเพิ่มเติมในรายวิชาเรียน	1	0.8
5) ควรมีความเป็นมาตรฐานมากกว่าเดิม	1	0.8
6) อาจารย์ใส่ใจนิสิตดีทุกคน คืออยู่แล้ว	2	1.6
7) อาจารย์ควรใส่ใจในเรื่องต่างๆของนิสิตปริญญาตรี มากกว่าเงิน โครงการวิจัยต่างๆ	2	1.6
8) ฝึกให้นิสิตทำงานด้วยตัวเอง หาความรู้เพิ่มเติมมาก	1	0.8
9) อาจารย์ควรสอบถามนิสิตว่ามีความรู้ใดบ้างก่อนเรียน	1	0.8
10) อยากให้คณะสอนในเรื่องของคุณธรรมเข้ามาเพิ่มเติม มีความรู้คู่ คุณธรรม	1	0.8
11) สอนเป็นภาษาอังกฤษ	1	0.8
รวม	24	19.4

จากตารางภาคผนวกที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานิสิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่คิอยู่แล้ว แต่ควรเน้นผลที่ต้องมีการรับ้องเพื่อประโยชน์ในการทำงานในวันข้างหน้า และเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ร้อยละ 3.2รองลงมา ควรให้นิสิตได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ด้วยความสมัครใจของตนเอง, บางกิจกรรมยังไม่เข้มข้นพอ ควรจัดกิจกรรมบางกิจกรรมให้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น, จัดกิจกรรมให้นิสิตคณะอื่นเข้าร่วมทำกิจกรรมในนามของคณะเพื่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างนิสิตคณะอื่น เน้นการมีส่วนร่วมของนิสิต เท่ากัน ร้อยละ 1.6 เป็นต้น

ตารางภาคผนวกที่ 5 จำนวนร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานิสิต

(n=123)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1) มีการรับน้องที่สร้างสรรค์และเข้มแข็ง ให้มีการจัดกิจกรรมที่สามารถพัฒนานิสิตได้จริง เช่น อบรมเกี่ยวกับวิชาชีพด้านอื่นๆที่อาจจะไม่เกี่ยวกับววนศาสตร์ แต่นำไปใช้ได้ เช่น คนตรี กีฬา เป็นต้น	1	0.8
2) ควรให้นิสิตได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ด้วยความสมัครใจของตนเอง	2	1.6
3) บางกิจกรรมยังไม่เข้มข้นพอ ควรจัดกิจกรรมบางกิจกรรมให้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น	2	1.6
4) เน้นกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ	1	0.8
5) เป็นกิจกรรมที่ดี แต่ก็ควรพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกาลสมัยปัจจุบัน	2	1.6
6) จัดกิจกรรมให้นิสิตคณะอื่นเข้าร่วมทำกิจกรรมในนามของคณะเพื่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างนิสิตคณะอื่น เน้นการมีส่วนร่วมของนิสิต	2	1.6
7) ควรมีการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น อยากให้มีกิจกรรมที่พัฒนาด้านจริยธรรม คุณธรรมและพัฒนาจิตใจของมนุษย์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในวิธีการอื่นให้มากกว่านี้	2	1.6
8) ควรให้นิสิตรู้ถึงอาชีพและหน้าที่ที่ต้องออกไปทำงานจริงว่าต้องเจอกับอะไรบ้าง และตั้งใจเรียนให้มาก	1	0.8
9) เป็นกิจกรรมที่ดีอยู่แล้ว แต่ควรเน้นผลที่ต้องมีการรับน้องเพื่อประโยชน์ในการทำงานในวันข้างหน้า และเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง	4	3.2
10) ควรมีกิจกรรมให้นิสิตเข้าพัฒนาในที่ทุรกันดารเช่น การสร้างและพัฒนาโรงเรียน ห้องสมุด เป็นต้น เพื่อให้นิสิตมีกิจกรรมร่วมกันในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	1	0.8
11) กิจกรรมของคณะววนศาสตร์เป็นระบบ Sotus เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของววนศาสตร์	1	0.8
รวม	19	15.2

จากตารางภาคผนวกที่ 6 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานคณะววนศาสตร์ในภาพรวม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการบริหารงานของคณะววนศาสตร์ในภาพรวมอยู่

ในเกณฑ์ดีมาก เหมาะสมอยู่แล้ว ร้อยละ 2.4 รองลงมา อาจารย์ควรใส่ใจในเรื่องต่างๆของนิสิต
ปริญญาตรี มากกว่าเงินโครงการวิจัยต่างๆ ร้อยละ 1.6 ส่วนที่เหลือ คือ บางภาควิชายังขาด
อุปกรณ์การเรียนการสอน ควรสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิต และ
ต้องการให้มีกิจกรรมที่พัฒนาด้านจริยธรรมและคุณธรรมให้มากยิ่งขึ้น

ตารางภาคผนวกที่ 6 จำนวนร้อยละของข้อเสนอแนะในการบริหารงานคณะวนศาสตร์ในภาพรวม

(n=123)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1) ไม่ควรรับนิสิตจำนวนมากเกินไป จะทำให้คุณภาพการเรียนการสอนมี คุณภาพน้อยลง	1	0.8
2) การบริหารงานภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก เหมาะสมอยู่แล้ว	3	2.4
3) ควรสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิต	1	0.8
4) ให้ความสำคัญในด้านงานวิจัยให้มากขึ้น	1	0.8
รวม	6	4.8

ตารางภาคผนวกที่ 7 จำนวนร้อยละ ( ) และค่าเฉลี่ยของภาคภูมิใจในการเป็นนิสิตของ
คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความภาคภูมิใจในการเป็นนิสิต ของคณะวนศาสตร์	ภูมิใจมาก	ภูมิใจปานกลาง	ภูมิใจน้อย	ไม่เคยคิด/ไม่ ภูมิใจ
ก่อนเข้าศึกษา	57 (46.3)	56 (45.5)	3 (2.4)	7 (5.7)
หลังเข้าศึกษา	92 (74.8)	31 (25.2)	-	-
รวม	74.5 (60.6)	43.5 (35.4)	1.5 (1.2)	3.5 (2.9)

ความภาคภูมิใจในการเป็นนิสิตของคณะวนศาสตร์ โดยก่อนเข้าศึกษากลุ่มตัวอย่างที่
ศึกษาตอบมีความภาคภูมิใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.3 ภูมิใจระดับปานกลาง คิดเป็น
ร้อยละ 45.5 ภูมิใจในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.4 และไม่เคยคิด คิดเป็นร้อยละ 5.7

หลังเข้าศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาตอบมีความภาคภูมิใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อย
ละ 74.8 และภูมิใจระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 25.2

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความภาคภูมิใจในการเป็นนิสิตของคณะวนศาสตร์ ทั้งก่อน
เข้าศึกษาและหลังเข้าศึกษา ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60.6 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.4
ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.2 และไม่เคยคิดหรือภูมิใจ คิดเป็นร้อยละ 2.9

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวนงจา ใจวกาญจนนาค
วัน เดือน ปี	26 กันยายน 2525
สถานที่เกิด	อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สถานที่ทำงาน	งานบริการการศึกษา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษา